

ΔΙΚΗΓΟΡΙΚΟ ΓΡΑΦΕΙΟ
ΧΡΗΣΤΟΣ ΑΠΟΣΤΟΛΙΔΗΣ & ΣΥΝΕΡΓΑΤΕΣ

Δικηγόρος Παρ' Αρειώ Πάγω

Μοναστηρίου 9, 6^{ος} όρ., ΤΚ 54627, Θεσσαλονίκη
τηλ. 2310539918, κιν. 6932214213, fax 2310539916
e-mail : apostolidis2006@yahoo.gr

ΕΝΩΠΙΟΝ ΤΟΥ ΠΟΛΥΜΕΛΟΥΣ ΠΡΩΤΟΔΙΚΕΙΟΥ ΑΘΗΝΩΝ

ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΤΑΚΤΙΚΗ

ΑΓΩΓΗ

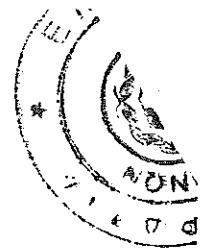
Του **Ηλία - Ισίδωρου Φακίτσα** του Θεοδώρου και της Μαρίας,
Αρχιεπίσκοπου Ιεραπόλεως, Γέροντος Σκευοφύλακος Παναγίου Τάφου,
κατοίκου Ιεροσολύμων Ισραήλ, P.O Box 31043, ΑΦΜ [REDACTED] κατόχου
του υπ' αριθ. [REDACTED] Δελτίου Αστυνομικής Ταυτότητας που εκδόθηκε την

[REDACTED] από το Τ.Α. [REDACTED]

KATA

- 1) Του **Αλικάκου Δημητρίου του Γεωργίου**, δημοσιογράφου, κατόχου του δελτίου αστυνομικής ταυτότητας με αριθμό [REDACTED]
κατοίκου [REDACTED]
- 2) Του **Κολέτσου Ορέστη-Ερρίκου του Γεωργίου**, με [REDACTED]
ιδιοκτήτη και εκδότη της εκδοτικής εταιρείας με τον διακριτικό τίτλο
«ΕΚΔΟΣΕΙΣ ΕΚΚΡΕΜΕΣ» και αριθμό ΓΕΜΗ 144171503000, που εδρεύει στην
Αθήνα, οδός Μποτάση 6.

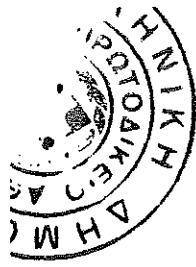
Αθήνα, 18.07.2019

1. Συκοφαντική δυσφήμιση

A. Κατά το άρθρο 57 Α.Κ. όποιος προσβάλλεται παράνομα στην προσωπικότητά του έχει δικαίωμα να απαιτήσει να αρθεί η προσβολή και να μην επαναληφθεί στο μέλλον, ενώ αξίωση αποζημιώσεως σύμφωνα με τις διατάξεις για τις αδικοπραξίες δεν αποκλείεται, κατά δε το άρθρο 59 του ίδιου κώδικα και στην περίπτωση του άρθρου 57 Α.Κ. το δικαστήριο με την απόφαση του, ύστερα από αίτηση αυτού που έχει προσβληθεί και αφού λάβει υπόψη το είδος της προσβολής, μπορεί επιπλέον να καταδικάσει τον υπαίτιο να ικανοποιήσει την ηθική βλάβη αυτού που έχει προσβληθεί. Η ικανοποίηση συνίσταται σε πληρωμή χρηματικού ποσού, σε δημοσίευμα ή σε οτιδήποτε επιβάλλεται από τις περιστάσεις.

Με τις ανωτέρω διατάξεις των άρθρων 57 - 59 Α.Κ προστατεύεται το δικαίωμα της προσωπικότητας, το οποίο αποτελεί πλέγμα εννόμων αγαθών που συνθέτουν την υπόσταση του προσώπου, με το οποίο είναι αναπόσπαστα συνδεδεμένο. Τέτοια έννομα αγαθά που περικλείονται στο δικαίωμα της προσωπικότητας είναι, μεταξύ άλλων, η τιμή κάθε ανθρώπου, η οποία αντικατοπτρίζεται στην αντίληψη και την εκτίμηση που έχουν οι άλλοι γι' αυτόν, η ιδιωτική ζωή, η εικόνα, η σφαίρα του απορρήτου, τα οποία δεν αποτελούν αυτοτελή δικαιώματα αλλά επιμέρους εκδηλώσεις, εκφάνσεις ή πλευρές του ενιαίου δικαιώματος επί της ίδιας προσωπικότητας, έτσι ώστε η προσβολή οποιασδήποτε εκφάνσεως της προσωπικότητας να σημαίνει και προσβολή της συνολικής έννοιας της προσωπικότητας. Τέτοια προστατευόμενα αγαθά είναι, μεταξύ άλλων, η τιμή και η υπόληψη κάθε ανθρώπου, είναι δε τιμή η εκτίμηση που απολαμβάνει το άτομο στην κοινωνία με βάση την ηθική αξία που έχει λόγω της συμμόρφωσής του με τις νομικές και ηθικές του υποχρεώσεις, ενώ υπόληψη είναι η εκτίμηση που απολαμβάνει το άτομο στην κοινωνία με βάση την κοινωνική του αξία, συνεπεία των ιδιοτήτων και ικανοτήτων του για την εκπλήρωση των ιδιαίτερων κοινωνικών του έργων ή του επαγγέλματος ή λειτουργήματος του. Προσβολή της προσωπικότητας ενέχει κάθε πράξη τρίτου προσώπου με την οποία διαταράσσεται κατά το χρόνο της προσβολής η υπάρχουσα κατάσταση ως προς τις διάφορες εκφάνσεις της προσωπικότητας. Αν συμβεί και το

εικονιζόμενο πρόσωπο εμφανίζεται κάτω από συνθήκες που μειώνουν την τιμή και την υπόληψή του, ή που παραβιάζουν το απόρρητο της ιδιωτικής του ζωής, τότε προσβάλλονται περισσότερες εκφάνσεις της προσωπικότητας και η προσβολή είναι σημαντικότερη (ΠΠΡ ΑΘ 1101/2018, ΑΠ 195/2007 ΝΟΜΟΣ, ΑΠ 1010/2002, ΕΛΛΔ/νη 2003/1357, ΑΠ 411/2002, ΕΛΛΔ/νη 2002/1692, ΕφΑθ 2221/2006 ΝΟΜΟΣ, ΕφΑθ 4430/2003, ΕΛΛΔ/νη 2003/1664, ΕφΠειρ 805/2000, ΕπισκΕμπΔ 2001/953).

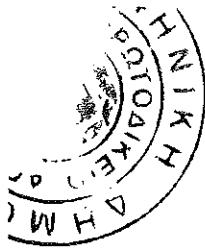
Κατά το άρθρο δε 914 Α.Κ. όποιος ζημιώσει άλλον παράνομα και υπαίτια έχει υποχρέωση να τον αποζημιώσει, κατά το άρθρο 920 Α.Κ. όποιος, γνωρίζοντας ή υπαίτια αγνοώντας, υποστηρίζει ή διαδίδει αναληθείς ειδήσεις που εκθέτουν σε κίνδυνο την πίστη, το επάγγελμα ή το μέλλον άλλου, έχει την υποχρέωση να τον αποζημιώσει, ενώ κατά το άρθρο 932 του ίδιου κώδικα σε περίπτωση αδικοπραξίας, ανεξάρτητα από την αποζημίωση για την περιουσιακή ζημία, το δικαστήριο μπορεί να επιδικάσει εύλογη κατά την κρίση του χρηματική ικανοποίηση λόγω ηθικής βλάβης. Αυτό ισχύει ιδίως για εκείνον που έπαθε προσβολή της υγείας, της τιμής ή της αγνείας του ή στερήθηκε την ελευθερία του. Η προσβολή συνιστά ειδικότερη μορφή αδικοπραξίας, οπότε συνδυαστικά εφαρμόζονται και οι διατάξεις των άρθρων 914, 919, 920, 932 ΑΚ, είναι, σύμφωνα με τις διατάξεις των παραπάνω άρθρων, α) η ύπαρξη προσβολής της προσωπικότητας με πράξη ή παράλειψη άλλου που διαταράσσει μια ή περισσότερες εκδηλώσεις της σωματικής, ψυχικής, πνευματικής και κοινωνικής ατομικότητας του βλαπτόμενου κατά τη στιγμή της προσβολής, β) η προσβολή να είναι παράνομη, που συμβαίνει όταν γίνεται χωρίς δικαίωμα ή με βάση δικαίωμα, το οποίο όμως είτε είναι μικρότερης σπουδαιότητας στο πλαίσιο της έννομης τάξης, είτε ασκείται υπό περιστάσεις που καθιστούν την άσκησή του καταχρηστική, κατά την έννοια των άρθρων 281 ΑΚ και 25 παρ. 3 του Συντάγματος, γ) υπαιτιότητα (πταίσμα) του προσβολέα, όταν πρόκειται ειδικότερα για επιδίκαση χρηματικής ικανοποίησης, λόγω ηθικής βλάβης εξαιτίας της παράνομης προσβολής της προσωπικότητας, εκδηλούμενη είτε με τη μορφή του δόλου, είτε με τη μορφή της αμέλειας, η οποία υπάρχει, όταν δεν καταβάλλεται η επιμέλεια, που απαιτείται στις συναλλαγές (άρθρο 330 παρ. 2 ΑΚ) όπως προαναφέρθηκε και δ) επέλευση

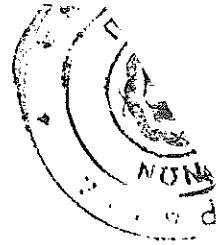
ηθικής βλάβης στον προσβληθέντα, τελούσα σε αιτιώδη σύνδεσμο με την παράνομη και υπαίτια προσβολή (ΑΠ 1394/2017).

Η προσωπικότητα του ανθρώπου μπορεί να προσβληθεί σε οποιαδήποτε έκφανση ή εκδήλωσή της (σωματική, πνευματική, ηθική, τιμή κ.λ.π.). Ετσι, η απόδοση σε κάποιον πράξεων που η κοινωνία αποδοκιμάζει, διότι ενέχουν απαξία, εμπίπτει στα όρια της προσβολής της προσωπικότητας. Τέτοιες δε πράξεις, διαταρακτικές της κοινωνικής προσωπικότητας του ανθρώπου, είναι και εκείνες που εμπεριέχουν ονειδισμό ή αμφισβήτηση της προσωπικής ή επαγγελματικής εντιμότητας του προσώπου, ακόμη και όταν αυτές απλώς τον καθιστούν ύποπτο, ότι μετέρχεται ανέντιμες μεθόδους, κατά την ενάσκηση των επαγγελματικών του καθηκόντων ή άλλων εκφάνσεων της δραστηριότητος του, ενώ αδιάφορη για το χαρακτήρα της προσβολής ως παράνομης είναι η φύση της διάταξης, που ενδέχεται, με την προσβολή, να παραβιάζεται και η οποία έτσι μπορεί να ανήκει σε οποιοδήποτε κλάδο ή τμήμα του δικαίου. Συνεπώς, παράνομη προσβολή της προσωπικότητας δημιουργείται και από ποινικά κολάσιμη πράξη, όπως συμβαίνει, όταν το άτομο προσβάλλεται στην τιμή και στην υπόληψή του με εξυβριστικές εκδηλώσεις ή με ισχυρισμούς δυσφημιστικούς ή πολύ περισσότερο συκοφαντικούς κατά την έννοια των άρθρ. 361-363 ΠΚ (ΑΠ 121/2012, ΑΠ 271/2012, ΑΠ 882/2013, ΑΠ 1216/2014, ΑΠ 1230/2014, ΑΠ 1750/2014, ΑΠ 726/2015).

Περαιτέρω, η εικόνα του προσώπου, άλλως το δικαίωμα επί της ίδιας εικόνας, που αποτελεί έκφανση της προσωπικότητας, προστατεύεται απόλυτα. Το άτομο εμφανίζεται δημόσια μόνον όταν και όπου θέλει, έτσι και η εικόνα του δεν ανήκει στο κοινό αλλά μόνον στο πρόσωπο το οποίο την παριστάνει. Κατ' αρχήν, δεν επιτρέπεται η λήψη της εικόνας ενός προσώπου (φωτογράφηση, κινηματογράφηση, προβολή), η παρουσίαση της φωτογραφίας του σε τρίτους και η αναπαραγωγή ή η διάθεσή της στο κοινό είτε με έκθεση σε κοινή θέση. Μόνη η αποτύπωση ή εμφάνιση ή προβολή της εικόνας κάποιου, χωρίς τη συναίνεσή του, προσβάλλει αυτοτελώς την προσωπικότητά του, δηλαδή το δικαίωμά του επί της ίδιας της εικόνας και δεν απαιτείται να προσβάλλεται συγχρόνως και άλλο αγαθό της προσωπικότητας

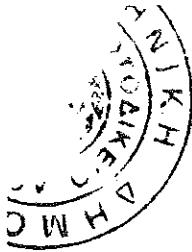

του εικονιζόμενου, όπως η τιμή του με την κατά μειωτικό τρόπο εμφάνιση της φυσιογνωμίας του ή το απόρρητο της ιδιωτικής ζωής του με την εμφάνιση σκηνών από αυτήν. Αντικείμενο προσβολής μπορεί να αποτελέσει η εικόνα του ανθρώπου, η οποία ανήκει όχι στο κοινό, αλλά μόνο σε εκείνον που παριστάνει, ο οποίος είναι και ο μόνος που μπορεί να ελέγχει το πώς χρησιμοποιείται μια φωτογραφία του και ο οποίος έχει το δικαίωμα να αρνηθεί οποιαδήποτε δημοσίευσή της. Γι' αυτό το λόγο, η, από άλλον, αποτύπωση, με φωτογράφηση ή άλλον τρόπο, ή η προβολή φωτογραφίας δημοσίως, χωρίς τη συναίνεση του εικονιζόμενου, αποτελεί, καθ' αυτή, παράνομη προσβολή της προσωπικότητας, δηλαδή του δικαιώματος, επί της ίδιας εικόνας, και δεν απαιτείται να προσβάλλεται, συγχρόνως και άλλο αγαθό της προσωπικότητας του, όπως το απόρρητο της ιδιωτικής του ζωής ή η τιμή και υπόληψη του. Αν συμβεί και το εικονιζόμενο πρόσωπο εμφανίζεται κάτω υπό συνθήκες που παραβιάζουν το απόρρητο της ιδιωτικής του ζωής, με την αποκάλυψη στοιχείων της ή που μειώνουν την υπόληψη του, όπως όταν συνοδεύεται με δυσμενείς κρίσεις, εκτιμήσεις ή συμπεράσματα που είναι αληθή μεν αλλά ελλιπή, δημιουργούν δε, εσφαλμένες εντυπώσεις και αρνητικό κλίμα σε βάρος του, τότε προσβάλλονται περισσότερες εκφάνσεις της προσωπικότητας του και η προσβολή είναι σημαντικότερη (ΑΠ 385/2011 ΝοΒ 2011, ΑΠ 543/2009, ΑΠ 195/2007 ΝΟΜΟΣ, ΕφΛαρ 299/2013.). Περαιτέρω, απαγορεύεται τόσο η αυθαίρετη δημοσίευση, εικόνας που προέρχεται από άλλες πηγές, όπου και έχει πρωτοδημοσιευθεί, όσο και η άντληση φωτογραφικού υλικού από το διαδίκτυο και η επαναδημοσίευσή της σε άλλες ιστοσελίδες ή σε παραδοσιακά έντυπα ή τηλεοπτικά μέσα (Τατιάνα - Ελένη Συνοδινού, «Η Εικόνα στο Δίκαιο», 2007, σελ. 214). Το παράνομο της προσβολής της προσωπικότητας κάποιου, με την αποτύπωση ή την έκθεση της εικόνας του, αίρεται με τη ρητή συναίνεση ή έγκριση του. Η συναίνεση του ενδιαφερομένου για τη δημοσίευση της φωτογραφίας πρέπει να είναι ρητή και καλύπτει, αν δεν συμφωνήθηκε αλλιώς, μόνο το σκοπό για τον οποίο δόθηκε και μπορεί να έχει συγκεκριμένη χρονική διάρκεια (Γ. Καράκωστα, Προσωπικότητα και Τύπος, εκδ. 2000, σελ. 81 - 82), Άλλωστε, ως έκφανση της προσωπικότητας, κατοχυρώνεται το ανωτέρω δικαίωμα του προσώπου στην προστασία της

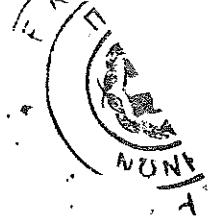
εικόνας τοθ, που περιλαμβάνει το δικαίωμα ν' αρνείται τη λήψη φωτογραφίας του, τη διατήρησή της και την αναπαραγωγή της, και με τη διάταξη του άρθρου 8 της ΕΣΔΑ (ΑΠ 31/2011, ΕφΑΘ 549/2013).

Περαιτέρω σύμφωνα με τη διάταξη του άρθρου 361 παρ. 1 Π.Κ. "όποιος, εκτός από τις περιπτώσεις της δυσφήμησης (άρθρα 362 και 363), προσβάλλει την τιμή άλλου με λόγο ή με έργο ή με οποιονδήποτε άλλο τρόπο, τιμωρείται....", με τη διάταξη του άρθρου 362 του ίδιου κώδικα "όποιος με οποιονδήποτε τρόπο ενώπιον τρίτου ισχυρίζεται ή διαδίδει για κάποιον άλλον γεγονός που μπορεί να βλάψει την τιμή ή την υπόληψη του τιμωρείται...." και με τη διάταξη του άρθρου 363 του αυτού ως άνω κώδικα "αν στην περίπτωση του άρθρου 362 το γεγονός είναι ψευδές και ο υπαίτιος γνώριζε ότι αυτό είναι ψευδές τιμωρείται....". Από τις αμέσως ανωτέρω διατάξεις των άρθρων 362 και 363 Π.Κ. προκύπτει ότι για την αντικειμενική και υποκειμενική υπόσταση του αδικήματος της συκοφαντικής δυσφημήσεως απαιτείται : α) ισχυρισμός ή διάδοση γεγονότος ενώπιον τρίτου σε βάρος ορισμένου προσώπου, β) το γεγονός να είναι δυνατόν να βλάψει την τιμή ή την υπόληψη του άλλου αυτού προσώπου και γ) να είναι ψευδές και ο υπαίτιος να γνώριζε ότι αυτό είναι ψευδές. Άλλα και για τη στοιχειοθέτηση του αδικήματος της απλής δυσφημήσεως απαιτείται δόλος, δηλαδή γνώση ότι το γεγονός είναι πρόσφορο όπως βλάψει την τιμή και την υπόληψη άλλου και θέληση (βούληση) ή αποδοχή διαδόσεως του ισχυρισμού τούτου ενώπιον τρίτου. Τέλος κατά το άρθρο 367 παρ. 1 περ. γ Π.Κ. το άδικο των προβλεπόμενων στα άρθρα 361 επ. του ίδιου κώδικα πράξεων αίρεται στις αναφερόμενες στο άρθρο αυτό περιπτώσεις. Η τελευταία αυτή διάταξη (του άρθρου 367 Π.Κ.) για την ενότητα της έννομης τάξεως εφαρμόζεται αναλογικά και στο χώρο του ιδιωτικού δικαίου, όπως αυτός οριθετείται από τις προαναφερθείσες διατάξεις των άρθρων 57-59 και 914 επ. Α.Κ. Επομένως αιρομένου του άδικου χαρακτήρα των προαναφερθεισών αξιόποινων πράξεων αποκλείεται και το στοιχείο του παρανόμου της επιζήμιας συμπεριφοράς ως όρος της αντίστοιχης αδικοπραξίας του αστικού δικαίου. Όμως ο άδικος χαρακτήρας της πράξεως δεν αίρεται και συνεπώς παραμένει η ποινική ευθύνη του υπαιτίου, άρα και η υποχρέωσή του προς αποζημίωση και χρηματική ικανοποίηση κατά το αστικό

δίκαιο, όταν συντρέχει μία από τις περιπτώσεις του άρθρου 367 παρ. 2 Π.Κ., δηλαδή όταν οι επίμαχες εκδηλώσεις περιέχουν τα συστατικά στοιχεία του αδικήματος της συκοφαντικής δυσφημήσεως των άρθρων 363 - 362 Π.Κ. ή όταν από τον τρόπο εκδηλώσεως ή από τις περιστάσεις υπό τις οποίες τελέστηκε η πράξη προκύπτει σκοπός εξυβρίσεως, δηλαδή πρόθεση που κατευθύνεται ειδικά στην προσβολή της τιμής του άλλου (Α.Π.179/2011, Α.Π.79/2010). Περαιτέρω, υπό τα ανωτέρω δεδομένα, σύμφωνα με τις συνδυασμένες διατάξεις των άρθρων 362 και 366 παρ. 1, 3 του ΠΚ, προκύπτει ότι, αν το δυσφημιστικό γεγονός ήταν αληθές, δεν στοιχειοθετείται ούτε το έγκλημα της δυσφήμησης (άρθρο 366 παρ. 1 Π.Κ.), αλλά στοιχειοθετείται το από το άρθρο 361 ΠΚ προβλεπόμενο έγκλημα της εξύβρισης, αν ο ισχυρισμός ή η διάδοση έγιναν κακόβουλα, ήτοι από τον τρόπο που εκδηλώθηκε ή από τις περιστάσεις, υπό τις οποίες τελέστηκε η δυσφήμηση, προκύπτει σκοπός εξύβρισης από μέρους του δράστη, που υπάρχει, όταν ο συγκεκριμένος τρόπος εκδήλωσης της προσβλητικής συμπεριφοράς εν γνώσει του επιλέχθηκε, για να προσβληθεί η τιμή και η υπόληψη του άλλου [ΑΠ (Ποιν.) 395/2013, ΑΠ (Ποιν.) 2680/2008]. **Ωστόσο ως αστικό αδίκημα η δυσφήμηση θεμελιώνεται υποκειμενικά και σε απλή αμέλεια του δράστη και συνεπώς όποιος από πρόθεση ή από αμέλεια ισχυρίζεται ή διαδίδει προς τρίτους γεγονότα αναληθή που βλάπτουν την επαγγελματική ή γενικότερα την οικονομική ελευθερία άλλου και κατ' αυτή την έννοια θίγουν την τιμή και την υπόληψή του, προσβάλλοντας παράνομα την προσωπικότητά του, έχει υποχρέωση, εφόσον γνωρίζει ή υπαίτια αγνοεί την αναλήθεια των γεγονότων αυτών, να αποζημιώσει τον άλλο και να ικανοποιήσει και την ηθική βλάβη του (ΕΦ ΑΘ 3808/2014, ΑΠ 1662/2005).**

Αυτό που αξιολογείται είναι το γεγονός, δηλαδή οποιοδήποτε συμβάν του εξωτερικού κόσμου, αναγόμενο στο παρόν ή παρελθόν, που υποπίπτει στις αισθήσεις και μπορεί ν' αποδειχθεί, καθώς και κάθε συγκεκριμένη σχέση ή συμπεριφορά, αναφερόμενη στο παρελθόν ή παρόν, που υποπίπτει στις αισθήσεις και αντίκειται στην ηθική και την ευπρέπεια, η οποία ανακοινούμενη σε τρίτον μπορεί να βλάψει την τιμή ή την υπόληψη του άλλου. Το γεγονός,

σύμφωνα με την έννοια των παραπάνω διατάξεων, πρέπει να είναι πρόσφορο για να βλάψει την τιμή και την υπόληψη του άλλου (βλ. ΑΠ 34/2010 ΝΟΜΟΣ, ΑΠ 1505/2005 ΝΟΜΟΣ, ΑΠ 1462/2005 ΝΟΜΟΣ, ΑΠ 671/2005 Ελλάνη 46.1578, ΑΠ 821/2004 Ποινχρ 2005.316, ΑΠ 455/2004 Ποινχρ 2005.143, ΑΠ 346/2004 Ελλάνη 46.1486). Δεν αποκλείεται στην έννοια του γεγονότος να υπαχθούν η έκφραση γνώμης ή αξιολογικής κρίσης ακόμη δε και χαρακτηρισμός, οσάκις αμέσως ή εμμέσως υποκρύπτονται συμβάντα και αντικειμενικά εκδηλωτικά στοιχεία, τα οποία στη συγκεκριμένη περίπτωση συνιστούν προσβολή της προσωπικότητας, δηλαδή μόνον όταν συνδέονται και σχετίζονται με το γεγονός κατά τέτοιο τρόπο, ώστε ουσιαστικώς να προσδιορίζουν την ποσοτική και ποιοτική του βαρύτητα (ΑΠ 34/2010 ΝΟΜΟΣ).

Οι προαναφερόμενες μάλιστα διατάξεις εφαρμόζονται αναλόγως και επί προσβολών της προσωπικότητας οι οποίες συντελούνται στο διαδίκτυο (Internet), μέσω ηλεκτρονικών ιστοσελίδων ή άλλων ιστοτόπων (όπως blogs) που λειτουργούν ως διεθνές μέσο διακίνησης πληροφοριών, δεδομένου ότι για τις προσβολές αυτές δεν υπάρχει ιδιαίτερο θεσμικό πλαίσιο και η αντιμετώπιση τους δεν μπορεί να γίνει παρά μόνο με την αναλογική εφαρμογή της ήδη υπάρχουσας νομοθεσίας για τις προσβολές της προσωπικότητας μέσω του έντυπου (εφημερίδες, περιοδικά) ή του ηλεκτρονικού (τηλεόραση, ραδιόφωνο) τύπου, αφού και η διαδικτυακή πληροφόρηση δεν διαφέρει ως προς τα ουσιώδη στοιχεία της από εκείνη που παρέχεται από τον ηλεκτρονικό τύπο, ιδίως δε ως προς τα ιδιαίτερα εκείνα χαρακτηριστικά της που οδήγησαν τον νομοθέτη στην καθιέρωση ειδικής διαδικασίας για την εκδίκαση των διαφορών που ανακύπτουν από την λειτουργία τους, ήτοι την εμβέλεια δράσης του, που μάλιστα στο διαδίκτυο είναι παγκόσμια, και συνακόλουθα του αριθμού των αποδεκτών όσων δια αυτού διαδίδονται, που μεγεθύνει την προβολή εκείνου που θίγεται από την διάδοση συκοφαντικών, δυσφημιστικών ή εξυβριστικών ισχυρισμών (βλ. ΕφΔωδ 220/2013 δημ ΝΟΜΟΣ, ΕφΔωδ. 36/2011, δημ. Νόμος, ΕφΠειρ. 680/2009 ΤΝΠ ΔΣΑ, ΕφΑ6.8962/2006 Δημ. Νόμος), ΕφΑθ 3071/2014, ΝΟΜΟΣ).

Β. Τυγχάνω πτυχιούχος της Θεολογικής Σχολής του Πανεπιστημίου Αθηνών και συνάμα κάτοχος τίτλου μεταπτυχιακών σπουδών της ιδίας Σχολής στην Παλαιά Διαθήκη. Βρίσκομαι στα Ιεροσόλυμα από το έτος 1986. Υπηρέτησα αρχικά ως διακονητής και εφημέριος στον Πανίερο Ναό της Αναστάσεως, ενώ το 2005 διορίσθηκα Παρασκευοφύλαξ και το 2013 Γέρων Σκευοφύλαξ του Παναγίου Τάφου. Είμαι σήμερα μέλος του Εκκλησιαστικού Πρωτοδικείου Ιεροσολύμων που επιλαμβάνεται ζητημάτων που άπονται θεμάτων οικογενειακού – κληρονομικού – ιδιοκτησιακού δικαίου και στο οποίο υπάγεται το αραβόφωνο ποίμνιο του Πατριαρχείου, οι δε αποφάσεις του εκκλησιαστικού πρωτοδικείου αναγνωρίζονται από το Κράτος του Ισραήλ. Τον Φεβρουάριο 2013 εκλέχτηκα Αρχιεπίσκοπος Ιεραπόλεως, ενώ τον Οκτώβριο 2013 διορίσθηκα Πρόεδρος της Σχολικής Εφορείας της Πατριαρχικής Σχολής Ιεροσολύμων. Παρά δε τον αρχιερατικό τίτλο μου, αποτελώ έναν ταπεινό ιερέα στο κράτος του Ισραήλ, όντας τίτουλάριος επίσκοπος χωρίς καθόλου ποίμνιο και αναγνωρισμότητα, χωρίς καταβολή μισθοδοσίας από οποιαδήποτε κρατική οντότητα ή οργανισμό πλην του Πατριαρχείου Ιεροσολύμων.

Κατά τον μήνα Απρίλιο του 2018 ο πρώτος των εναγομένων Αλικάκος Δημήτριος, δημοσιογράφος, ήρθε για πρώτη φορά σε επικοινωνία με τον Αρίσταρχο Περιστέρη του Γεωργίου και της Σοφίας, Αρχιεπίσκοπο Κωνσταντίνης Πατριαρχείου Ιεροσολύμων, Γέροντος Αρχιγραμματέα του Πατριαρχείου Ιεροσολύμων προκειμένου να ενημερωθεί, με την ιδιότητα του πιστού και όχι του δημοσιογράφου, περί ζητημάτων που άπονται της ιστορίας του Πατριαρχείου και της δύσκολης καθημερινότητας και αποστολής της Αγιοταφίτικης Αδελφότητας. Στο πλαίσιο αυτό της επικοινωνίας μας έθεσε μεταξύ των άλλων πολλών και το ζήτημα της αφής του Αγίου Φωτός, το οποίο και πραγματεύεται στο εκδοθέν βιβλίο του.

Ακολούθως και αφού προσήλθε στην έδρα του Πατριαρχείου στην Ιερουσαλήμ τον Ιούλιο του ίδιου έτους, προκειμένου, όπως ισχυρίστηκε, αρχικά προς κάλυψη προσωπικών πνευματικών αναγκών του και επιπρόσθετα για να πραγματοποιήσει έρευνα μεταξύ των άλλων και για το εν λόγω ζήτημα, τον υποδέχτηκε η Αγιοταφική Αδελφότητα εν τω συνόλω της και προσωπικά τόσο εγώ όσο και ο Αρίσταρχος Περιστέρης, Αρχιεπίσκοπος Κωνσταντίνης

Πατριαρχείου Ιεροσολύμων, Γέρων Αρχιγραμματέας του Πατριαρχείου Ιεροσολύμων, όσο και θεσμικά με όλη την φιλοξενία, καλή πίστη και προθυμία που επιφυλάσσουμε ως θεσμός σε οποιονδήποτε επισκέπτη κάνει την τιμή να επισκεφθεί τους Αγίου Τόπους της Χριστιανοσύνης και τον βοήθησα με κάθε πρόσφορο στην διάθεση του τρόπο ώστε να μπορέσει να λάβει την πληροφόρηση που ήταν δήθεν τόσο καθοριστική για τον εσωτερικό του κόσμο. Στηριζόμενος στην βοήθεια του Σεβασμιότατου Αρίσταρχου ο πρώτος εναγόμενος προσήλθε σε ιδιωτική συζήτηση με τον ίδιο τον Πατριάρχη, καθώς και με εμένα τον ενάγοντα ο οποίος ουδεμία επαφή θα είχα διαφορετικά με τον πρώτο εναγόμενο, δεδομένου ότι ανταποκρίθηκα στη σύσταση του Σεβασμιότατου Αρίσταρχου, που τυγχάνει πνευματικός μου πατέρας. Το γεγονός δε αυτό δεν το αρνείται ούτε στο επίμαχο βιβλίο του.

Κατά τις διαδοχικές του επισκέψεις στην έδρα του Πατριαρχείου, ο α' εναγόμενος συνομίλησε μαζί μου περί του θέματος του Αγίου Φωτός, το οποίο και υποτίθεται τον απασχολούσε με την ιδιότητα πρωτίστως του πιστού και δευτερευόντως του δημοσιογράφου. Σε όλες δε τις περιπτώσεις προσπαθούσε φορτικά να είμαστε πάντα απομονωμένοι, και χωρίς άλλους επισκέπτες παρόντες στις συζητήσεις μας, διότι δεν ήθελε δήθεν οι βαθύτατοι πνευματικοί προβληματισμοί που τον ταλαιπωρούσαν σαν άνθρωπο και σαν πιστό να καταστούν δημοσίως γνωστές. Στις συνομιλίες αυτές, που ήταν καθαρά ιδιωτικού χαρακτήρα, του εξέθεσα τις απόψεις του περί του εν λόγω θέματος από την θεολογική τους σκοπιά, όπως αρμόζει σε ένα θέμα ύψιστου συμβολισμού για την θρησκευτική μας πίστη και τον θρησκευτικό μας αυτοκαθορισμό, θεωρώντας καλόπιστα ότι το περιεχόμενο των συνομιλιών του μαζί του, τόσο προφορικά όσο και τηλεφωνικώς, εντάσσονταν στα πλαίσια της εχεμύθειας και της προστασίας της ιδιωτικής ζωής που αποτελεί αναφαίρετο δικαίωμα κάθε ανθρώπου ανεξαρτήτως θρησκευτικών ή άλλων πεποιθήσεων. Για το γεγονός ότι ουδέποτε συναίνεσε οποιοσδήποτε στην δημοσιοποίηση και αποτύπωση των ιδιωτικών αυτών συνομιλιών, ο πρώτος εναγόμενος το ομολογεί αυτοβούλως, αναφέροντας χαρακτηριστικά την εκπεφρασμένη επιθυμία μου οι μεταξύ τους συνομιλίες να παραμείνουν ιδιωτικές, γεγονός για το οποίο και σκοπίμως αδιαφόρησε.

Σε μια από τις τελευταίες ημέρες της παραμονής του στα Ιεροσόλυμα ο πρώτος εναγόμενος μου ζήτησε να μαγνητοφωνηθεί η συνομιλία μου μαζί του, προκειμένου να χρησιμοποιηθεί προς μελλοντική του μελέτη, και δεν αρνήθηκα αλλά τόνισα συγκεκριμένα και ρητά ποια τμήματα της συνομιλίας θα παραμείνουν ιδιωτικά και χωρίς καμία δημοσιοποίηση ή κοινοποίηση σε τρίτους, θεωρώντας ότι ο εν λόγω δημοσιογράφος θα είχε τουλάχιστον την ηθική ευθιξία αν όχι τον σεβασμό στη δημοσιογραφική δεοντολογία να μην καταγράψει άνευ της θέλησης μου απόψεις που θα επιθυμούσαμε να παραμείνουν ιδιωτικές και οι οποίες δεν ανταποκρίνονται με κανένα τρόπο σε αυτά που αναφέρονται στο βιβλίου που κυκλοφόρησε και στο βίντεο το οποίο και μετέδωσε άνευ ουδεμίας διασταύρωσης, αναρτώντας το τόσο στον ιστοχώρο διαμοιρασμού βίντεο YouTube, στους προσωπικούς του λογαριασμούς στα μέσα κοινωνικής δικτύωσης όσο και αποστέλλοντας το σε τηλεοπτικούς σταθμούς πανελλαδικής εμβέλειας, με τίτλο Holy Fire - The Truth. Ο α' εναγόμενος με προσκάλεσε σε συνάντηση, δήθεν για καφέ, και επικαλούμενος το τρομακτικό ψυχικό και συναισθηματικό άγχος που του προκλήθηκε από τις διηγήσεις του Αρχιεπισκόπου Γεράσων Θεοφάνη, με παρακάλεσε όπως πάμε για καφέ στο ξενοδοχείο Notre Dame, οπού και διέμενε προκειμένου να μπορούμε να συζητήσουμε τους προβληματισμούς που του είχαν δημιουργηθεί ως πιστού, αρχικά καθίσαμε στην καφετέρια του ξενοδοχείου και ακολούθως και κατόπιν απαίτησής του με οδήγησε για περισσότερη (υποτίθεται) ησυχία στον συνεδριακό χώρο του ξενοδοχείου, κάτι το οποίο προφανώς είχε από πριν προσχεδιάσει.

Ο πρώτος εναγόμενος δημοσιοποίησε αποκλειστικά και μόνο ένα κομμάτι της συζήτησης παρουσιάζοντας με να γελάω χωρίς να απαντάω στο ερώτημα που μου τέθηκε, και χωρίς καν να μεταδώσει το τμήμα του βίντεο το οποίο και επέτρεψε να μαγνητοσκοπηθεί, μεταδίδοντας δήθεν και ψευδώς ότι εγώ αρνούμαι την ερμηνεία του Πατριαρχείου Ιεροσολύμων επί του Αγίου Φωτός, αποκόπτοντας μάλιστα το βίντεο ακριβώς εκεί που υποτίθεται ότι προβαίνω στις «τρομακτικές» αυτές αποκαλύψεις. Το πρωτότυπο δε βίντεο ο εναγόμενος αρνήθηκε να μου το παραδώσει, παρά την από 12.04.2019 εξώδικη δήλωση που νομίμως του επιδόθηκε από τον δικαστικό επιμελητή του

Εφετείου Αθηνών Κωνσταντίνο Λεράκη, και στην οποία μεταξύ άλλων περιλαμβάνονταν αίτημα πρόσβασης στα προσωπικά μου δεδομένα που διατηρεί ο πρώτος εναγόμενος ως υπεύθυνος επεξεργασίας, παρά απέστειλε το από 07.05.2019 μήνυμα ηλεκτρονικού ταχυδρομείου με το οποίο και προσπαθεί να μας εκφοβίσει ώστε να αποτρέψει την δημοσιοποίηση των εξωδίκων και την αμφισβήτηση της εγκυρότητας του βιβλίου που εξέδωσε.

Ο λόγος δε της απάντησης είναι ότι ο πρώτος εναγόμενος είναι ιδρυτικό μέλος μιας αστικής εταιρείας με τον τίτλο Ellinika hoaxes (επισυνάπτεται το ιδρυτικό της καταστατικό), στην οποία πριν από λίγες ημέρες ανέθεσε το Facebook την αρμοδιότητα του ελέγχου για την εξακρίβωση της αλήθειας ή αναλήθειας του περιεχομένου μιας ανάρτησης ή ενός δημοσιεύματος (fake news control), γεγονός που προκάλεσε την μήνη του δημοσιογραφικού κόσμου λόγω της ανεπάρκειας της εταιρείας και της έλλειψης αξιοπιστίας της για την διεκπεραίωση ενός τέτοιου έργου με αβέβαιες συνέπειες για την ελευθερία της έκφρασης στο διαδίκτυο.

Κατόπιν των διαδοχικών επισκέψεων του α' εναγόμενου στην Ιερουσαλήμ, και κατά τον Μάρτιο του 2019, πληροφορήθηκα με έκπληξη και απορία την κυκλοφορία του βιβλίου του με τίτλο «ΛΥΤΡΩΣΗ» υπό τον εκδοτικό οίκο με διακριτικό τίτλο «ΕΚΚΡΕΜΕΣ», ιδιοκτησίας του β' εναγομένου. Στο εν λόγω βιβλίο διαπιστώνεται καταρχήν η πλήρης παραποίηση των απόψεων που εξέφρασα προς τον εν λόγω δημοσιογράφο με αποκλειστικό σκοπό την προσέλκυση δημοσιότητας και οικονομικών ωφελημάτων από το βιβλίο που εξέδωσε. Οι γραπτές αποτυπώσεις των τηλεφωνικών και προφορικών μας συνομιλιών, τόσο στο βιβλίο του όσο και η μαγνητοφώνηση και βιντεοσκόπηση, αφενός πραγματοποιήθηκαν άνευ οποιασδήποτε συγκατάθεσής μου και αφετέρου ποτέ δεν διατυπώθηκαν οι κρίσεις που αναφέρει ότι δήθεν πραγματοποίησα, και είναι δήθεν υποστηρικτικές των απόψεων του, οι οποίες είναι κατά τα άλλα πλήρως σεβαστές στα πλαίσια της ελευθερίας του λόγου σε μια δημοκρατική κοινωνία.

Χαρακτηριστικά δε παραθέτω την ψευδή δήθεν εξομολόγηση μου στον πρώτο εναγόμενο, η οποία και ουδέποτε συνέβη (σελ. 75 του βιβλίου): **«Ήθελε να συνεχίσει, αλλά τον διέκοψα – τόση ήταν η ένταση που**

ένιωθα. «Πώς είναι δυνατόν; Πώς μπορεί και γίνεται αυτό; Ποιος το ανάβει;» Τη δυνατή φωνή μου διαδέχτηκε ένας σχεδόν ψίθυρος: «Εγώ το (ανάβω...)» Τον διέκοψα πάλι με την πιο ανόητη ερώτηση που μπορεί να κάνει άνθρωπος: «Πώς; Με ποιον τρόπο;» Η απάντηση είχε τόνο συντριβής: «Με έναν αναπτήρα, τι άλλο».» Επικαλείται δε ψευδώς ότι η συνάντηση μας στο ξενοδοχείο του ήταν δημοσιογραφικού περιεχομένου και δήθεν αποτελεί ιστορική μαρτυρία (σελ. 111-114 του βιβλίου του): «*To ραντεβού ορίστηκε στις 7 μ.μ. Μόλις έφτασε, ανεβήκαμε στον δεύτερο όροφο, στην αιθουσα συσκέψεων. Εκεί χωρίς καμία προσυνεννόηση ή συμφωνία τι και πώς θα τον ρωτήσω, προχώρησα στην πρώτη ιστορική καταγεγραμμένη μαρτυριαντοκουμέντο για τον τρόπο που δημιουργείται το «θαύμα του Αγίου Φωτός*».» Περιπτό δε να λεχθεί ότι όπως ρητά αποδεικνύεται από την ίδια την ομολογία του συγγραφέα (σελ. 112) ο ενάγων ουδέποτε συναίνεσε στην δημοσιοποίηση της συνομιλίας, πόσο μάλλον στην παραποίηση των λεγομένων του.

Όλως ψευδώς και αναληθώς ο πρώτος εναγόμενος αναφέρει στο επίμαχο βιβλίο του ότι οι εν λόγω εκφράσεις διατυπώθηκαν από εμένα. Άλλωστε θα ήταν τουλάχιστον παράλογο να εμπιστευτώ τόσο ευαίσθητες πληροφορίες, και μάλιστα «σοκαριστικές» κατά τον πρώτο εναγόμενο - του οποίου την δημοσιογραφική ιδιότητα γνώριζα - ρισκάροντας την ιερατική μου ιδιότητα και την τιμή και την υπόληψη τόσο τη δική μου όσο και του Πατριαρχείου ως Φάρου του Ελληνισμού στους Αγίους Τόπους για χάρη ενός δημοσιογράφου, που όλως πρόσφατα γνωρίσαμε και μάλιστα όχι υπό την δημοσιογραφική του ιδιότητα, αλλά υπό την ιδιότητα του πιστού.

Όχι μόνο αυτό αλλά στη συνέχεια ισχυρίζεται ότι όχι απλά υποστήριξα τις εσφαλμένες θέσεις του περί δήθεν αναμμένου καντηλιού κατά την αφή του Αγίου Φωτός, αλλά τον διαβεβαίωσα κιόλας επί τούτου (σελ. 57, 72 - 75 του βιβλίου). Το σύνολο των εν λόγω αναφορών του περί δήθεν λεγομένων μου αποτελούν ποινικά κολάσιμες πράξεις καθότι ανεξαρτήτως της αλήθειας ή αναλήθειας του περιεχομένου τους αποτελούν απούπωση σε υλικό φορέα, τόσο έντυπο μέσω του βιβλίου όσο και ψηφιακού μέσω της κάμερας και του

μαγνητοφώνου του συγγραφέα, προφορικής και ιδιωτικής συνομιλίας μεταξύ τρίτων ή άλλως αποτύπωση σε υλικό φορέα μη δημόσιας πράξης άλλου, χωρίς τη ρητή μας μάλιστα συναίνεση. Το γεγονός άλλωστε ότι όλα τα λεγόμενα και οι δυσφημιστικοί και αναληθείς ισχυρισμοί του αποτελούν προϊόν υποκλοπής, και μάλιστα δόλιας, χωρίς την συγκατάθεση μου, το ομολογεί ο ίδιος στις σελίδες του βιβλίου του (σελ. 91- 112) όπου παρά την εκπεφρασμένη βούλησή μου οι μεταξύ μας συνομιλίες να παραμείνουν ιδιωτικές, όχι απλά προέβη σε δημοσιοποίηση τους αλλά και σε έκδοση βιβλίου, όπου και επικαλείται τις ψευδείς, παραπομένες - και με ποινικά κολάσιμο τρόπο ληφθείσες πληροφορίες - ως δήθεν υποστηρικτικές των απόψεων του.

Η δήθεν δε συγκατάθεση που επικαλείται ψευδώς ο συγγραφέας στις ηλεκτρονικές του αναρτήσεις στα μέσα κοινωνικής δικτύωσης δεν αφορούν το σύνολο της μεταξύ μας συζήτησης αλλά συγκεκριμένο κομμάτι της συνάντησής μου με τον συγγραφέα στο γραφείο μου. Οι φωτογραφίες δε που έχει αναρτήσει μέσα στο βιβλίο του, τις οποίες ανήρτησε μαζί με το επίμαχο βίντεο τόσο στα μέσα κοινωνικής δικτύωσης όσο και στην ιστοσελίδα διαμοιρασμού βίντεο YouTube, άνευ ουδεμίας διασταύρωσης με βάση τους κανόνες της δημοσιογραφικής δεοντολογίας, που έχουν ληφθεί **όχι μέσω της κάμερας που βιντεοσκόπησε την δήθεν αποκάλυψη του αλλά μέσω τρίτου κινητού τηλεφώνου στο χώρο** χωρίς σε κανένα σημείο να κοιτάω την κάμερα όπως θα ήταν λογικό εάν γνώριζα και συναινούσα στην βιντεοσκόπησή μου δεν αποδεικνύουν καμία συγκατάθεση, αλλά αντίθετα αποτελούν αποχρώσες ενδείξεις ότι το όλο περιστατικό που δημοσιεύθηκε στο YouTube και το οποίο άκριτα αναμεταδόθηκε από τον τηλεοπτικό σταθμό ANT1, αποτέλεσε ένα δόλια προσχεδιασμένο και καλά μελετημένο περιστατικό από την πλευρά του συγγραφέα με σκοπό αφενός την ηθική σπίλωση και αφετέρου την δήθεν απόδειξη της «τεκμαιρόμενης» από αυτόν συγκατάθεσης μου. Η ανάρτηση δε του εν λόγω βίντεο στον ιστότοπο διαμοιρασμού βίντεο YouTube όπου και πλέον αναπαράγεται ανεξέλεγκτα, και στον πανελλήνιας εμβέλειας τηλεοπτικό σταθμό ANT1 όπως και η συνεχιζόμενη προβολή του στην διαδικτυακή έκδοση του δελτίου ειδήσεων του σταθμού έχει σαν αποτέλεσμα τη διαρκή προσβολή της τιμής και της προσωπικότητας εμού του

ενάγοντος. Μέσω δε αυτής της ανάρτησης το περιεχόμενο του προσβλητικού και τεχνηέντως συναρμολογημένου βίντεο που ανήρτησε ο πρώτος εναγόμενος γίνεται προσιτό σε αόριστο αριθμό ανθρώπων, και χωρίς μάλιστα όχι απλά να έχω συναινέσει στη λήψη του αλλά και να μην έχω επίσης ενημερωθεί καν για το ίδιο το γεγονός της κατοχής του ή της μετέπειτα δημοσιοποίησης του.

Παρουσιάζεται δε στο σύνολο του βιβλίου ότι δήθεν προέβην σε «παραποίηση θρησκευτικού κειμένου» (σελ. 83) βάλλοντας ευθέως εναντίον της τιμής και της υπόληψης τόσο της δικής μου όσο και του Πατριαρχείου Ιεροσολύμων. Παρουσιάζεται δε το όλο ζήτημα της Αφής του Αγίου Φωτός ως «θρησκευτικός τσαρλατανισμός» (σελ. 116), ότι οι αδελφοί της Αγιοταφικής Αδελφότητας «είναι ικανοί για τα πάντα» (σελ. 117), ότι χρησιμοποιούμε «τρικ» (σελ. 121), «μηχανισμό παραγωγής θαύματος», «δεν έχουμε την ίδια αντίληψη για τις λέξεις ψέμα ή απάτη». (σελ. 123) Στο πλαίσιο δε που οι εν λόγω εκφράσεις χρησιμοποιούνται και σε σχέση με το νόημα που αποκτούν στην ροή γραφής του συγγραφέα, δεν αποτελούν υποστηρικτικά της άποψής του στοιχεία ή ισχυρισμούς αλλά προσβλητική και δυσφημιστική εκφορά των προσωπικών απόψεων του συγγραφέα που υπερβαίνουν το αναγκαίο μέτρο σε μια δημοκρατική κοινωνία καθώς δεν αποσκοπούν σε καμία ενημέρωση του κοινού αλλά μονάχα στην σπίλωσή μου και στην προσβολή της τιμής και της υπόληψης μου τόσο ως ατόμου όσο και ως μέλους της Αγιοταφικής Αδελφότητας εν τω συνόλω της. Παρουσιάζομαι δε ως ένα άτομο χωρίς κανένα σεβασμό στην ιστορία και στην αποστολή του Πατριαρχείου Ιεροσολύμων, γελώντας μάλιστα κατά την διάρκεια της δήθεν «σοκαριστικής» αποκάλυψης υποβαθμίζοντας την ίδια την αξία του Αγίου Φωτός.

Συνοπτικά μπορεί το δικαίωμα στην ελευθερία της έκφρασης να είναι δεδομένο, και κάθε άποψη, όσο σοκαριστική και να είναι, να τελεί καταρχάς προστατευόμενη συνταγματικά όμως δεν υπερισχύει άκριτα έναντι όλων την υπόλοιπων έννομων αγαθών της έννομης τάξης, όπως εν προκειμένω της τιμής, της υπόληψης και της ιδιωτικότητάς μου, η οποία προσβάλλεται όχι μόνο με την ανάρτηση του παρανόμως καταγεγραμμένου από τον πρώτο εναγόμενο επίμαχου βίντεο και την ανακριβή αποτύπωση των παρανόμως

καταγεγραμμένων συζητήσεων μας αλλά και μέσω της δημοσίευσης αυτούσιων φωτογραφιών μου, χωρίς καμία συγκατάθεσή μου τόσο στο βιβλίο του εν λόγω συγγραφέα – πρώτου εναγόμενου όσο και στο δελτίο ειδήσεων του σταθμού ANT1 κατά προφανή παραβίαση της δημοσιογραφικής δεοντολογίας. Οι όποιες απόψεις και οι αξιολογικές κρίσεις του συγγραφέα και του συνόλου του Τύπου περί του θέματος του Αγίου Φωτός είναι πλήρως σεβαστές, υπό την προϋπόθεση της τήρησης των αρχών της καλής πίστης και σύμφωνα με τη δημοσιογραφική δεοντολογία, η οποία και κατάφωρα παραβιάστηκε παρά τους περί αντιθέτου ισχυρισμούς του συγγραφέα, ο οποίος μάλιστα προβαίνει και σε προώθηση του βιβλίου του στα μέσα κοινωνικής δικτύωσης επιτείνοντας την προσβολή της προσωπικότητας μου έτι περαιτέρω. Σύμφωνα όμως με την νομολογία του ΑΠ (βλ. ΑΠ 684/2009) και του Ευρωπαϊκού Δικαστηρίου Δικαιωμάτων του Ανθρώπου (βλ. E.S. v. Austria 38450/12, απόφαση της 25.10.2018) ακόμα και ο χαρακτηρισμός και η έκφραση γνώμης ή αξιολογικής κρίσεως, είναι αξιόποινος όταν συνδέονται ή σχετίζονται με γεγονότα, ώστε, με την σύνδεση και σχέση τους με αυτά, ουσιαστικά να προσδιορίζουν την έκταση της ποσοτικής και ποιοτικής βαρύτητάς τους, δεδομένου ότι μια αξιολογική κρίση χωρίς να υποστηρίζεται από ανάλογη πραγματική βάση, μπορεί να είναι υπερβολική.

Η δημοσιοποίηση του βίντεο με εμένα τον ενάγοντα, η ανάρτηση του στον λογαριασμό του πρώτου εναγομένου στα μέσα κοινωνικής δικτύωσης και στο Youtube στην διεύθυνση υπό τα κάτωθι στοιχεία (<https://www.youtube.com/watch?v=8FDpyvWO9oE&feature=share>) με αποκλειστικό περιεχόμενο την στιγμή που γελάω, χωρίς να γίνεται αντιληπτό ούτε το ακριβές σημείο της βιντεοσκόπησης λόγω της διακοπής ή ενδεχομένως συρραφής του εν λόγω βίντεο, και κυρίως δεν αποσκοπεί σε καμία τεκμηρίωση των απόψεων του συγγραφέα αλλά στοχεύει στην απομείωση της προσωπικότητας και της ηθικής μου αξίας ως ιεράρχη και ως ανθρώπου, με σκοπό την αποκόμιση οικονομικού οφέλους με την προώθηση των πωλήσεων του βιβλίου του μέσω του προκλητικά σκηνοθετημένου αποσπάσματος βίντεο. Στο επίμαχο δε βίντεο έτυχε μάλιστα να πάσχω κατά την στιγμή της καταγραφής του από πρόβλημα οδοντιατρικής φύσεως, με

αποτέλεσμα να παρουσιάζομαι ως ένας μη σοβαρός άνθρωπος ο οποίος αντιμετωπίζει με ελαφρότητα κρίσιμης σημασίας ζητήματα. Κατά συνέπεια από τις περιστάσεις κάτω από τις οποίες τελέστηκε η πράξη, προκύπτει ειδικός σκοπός εξύβρισης από μέρους του α' εναγόμενου.

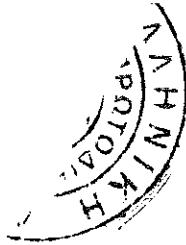
Στο πεδίο δε της υποκειμενικής υπόστασης του αδικήματος ο δόλος του συγγραφέα είναι δεδομένος και αυταπόδεικτος. Εάν επιθυμούσε απλώς να εκφράσει τις απόψεις δεν θα προέβαινε σε δημοσίευση βιβλίου με τους επίμαχους ισχυρισμούς του αλλά θα προέβαινε σε μια καθόλα θεμιτή κριτική μέσω π.χ. ενός δημοσιεύματος στον τύπο, χωρίς φωτογραφίες, ονοματεπώνυμα και βίντεο των εμπλεκόμενων προσώπων. Πολύ δε περισσότερο δεν θα προέβαινε σε παρουσίαση στο κοινό - και μάλιστα στο παγκόσμιο κοινό του διαδικτύου – εμού του ενάγοντος, ενός μη δημόσιου και αναγνωρίσιμου προσώπου, το οποίο ανασύρεται έτσι από την ανωνυμία και παραδίδεται στους «μηχανισμούς ενημέρωσης» των ΜΜΕ, διασυρόμενος και στιγματιζόμενος στα μάτια του κοινού. Για την επίκληση και εφαρμογή της διάταξης του άρθρου 367 ΠΚ είναι αναγκαία η διαπίστωση συνδρομής των όρων της κατάστασης ανάγκης και, ειδικότερα, στο μέτρο που γίνεται λόγος για τις προσβολές της τιμής ή της προσωπικότητας από τη δραστηριότητα των εντύπων και ηλεκτρονικών ΜΜΕ, απαιτείται προκειμένου να αρθεί ο άδικος χαρακτήρας των πράξεων αυτών : α) ο παριστάμενος ως επικείμενος κίνδυνος να συνίσταται στο ενδεχόμενο βλάβης του κοινωνικού συνόλου λόγω της μη δραστηριοποίησεως των ΜΜΕ προς αποτροπή της, β) ο κίνδυνος να μην μπορεί να αποτραπεί με άλλο μέσο, παρά μόνο με την επέμβασή τους και την ενδεχόμενη προσβολή των σφαιρών της προσωπικότητας και, τέλος, γ) η αξία του πληττομένου εννόμου αγαθού της προσωπικότητας και των καθέκαστα θιγομένων εκφάνσεών της (τιμή, ιδιωτικός βίος κ.ά.) να μπορεί να εκτιμηθεί ως τουλάχιστον ανάλογη προς την αξία του απειλουμένου αγαθού, δηλαδή του δημοσίου ενδιαφέροντος για πληροφόρηση, που συχνά δεν αποτελεί παρά αμιγή περιέργεια πληροφόρησης περί τις πτυχές του ιδιωτικού βίου προσώπων της επικαιρότητας. Η αόριστη επίκληση της υποχρέωσης ενημέρωσης του κοινού δεν αρκεί για την δικαιολόγηση της προσβολής μιας προσωπικότητας. Η ύπαρξη του διακυβευόμενου συμφέροντος θα πρέπει να περιβάλλεται από

μια κατάσταση κινδύνου τον οποίο ο δημοσιογράφος προσπαθεί να αποτρέψει ή να περιορίσει μέσω της αποκάλυψης του (Θ. Κονταξής, Τα ΜΜΕ και η προσβολή της προσωπικότητας, Νομική Βιβλιοθήκη 2011). Αποκλειστικός λόγος που επικαλείται ο συγγραφέας είναι ο εξήσου εξυβριστικός και μειωτικός όχι μόνο για τον ίδιο τον ενάγοντα αλλά για το σύνολο της Αγιοταφικής Αδελφότητας χαρακτηρισμός τους εμμέσως ως «θρησκευτικών τσαρλατάνων» ή ότι διατηρούν «μηχανή παραγωγής θαυμάτων». Με τον τρόπο αυτό το ενδιαφέρον του κοινού μετατρέπεται σε κριτήριο στεγανότητας του δικαιώματος στην προστασία της ακεραιότητας του χαρακτήρα του ενάγοντος.

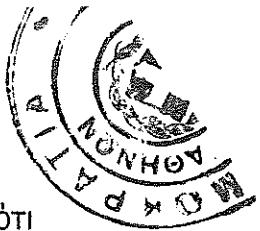
Οι ισχυρισμοί του πρώτου εναγομένου περί των δήθεν αποκαλύψεων στις οποίες και προέβην ενώπιόν του αποτελούν σκόπιμη παραποίηση των λεγομένων μου ενώπιόν του με αποκλειστικό σκοπό να εκμεταλλευτεί το γεγονός ότι πράγματι οι συναντήσεις μας μαζί του πραγματοποιήθηκαν, με διαφορετικό όμως περιεχόμενο των συνομιλιών μας μαζί του, και λόγω της θέσης εμού του ενάγοντος ως Γέροντος Σκευοφύλακα του ίδιου του Παναγίου Τάφου. Στο εκδοθέν βιβλίο του με εμφανίζει ψευδώς όχι απλά να εκφράζω απόψεις τις οποίες ουδέποτε εξέφρασα με το περιεχόμενο το οποίο και ο πρώτος εναγόμενος τεχνηέντως απέδωσε (σε. 112 - 113), και οι οποίες είναι πλήρως σεβαστές ως αξιολογικές κρίσεις του πρώτου εναγομένου περί του θέματος της Αφής του Αγίου Φωτός ως στοιχείο του εσωτερικού του αυτοπροσδιορισμού και τμήμα του forum internum των θρησκευτικών του πεποιθήσεων, αλλά με εμφανίζει να υπερασπίζομαι τις απόψεις του και να εγκρίνω δήθεν και την δημοσιοποίηση τους, με τον χαρακτηρισμό μάλιστα ότι θα το θεωρούσα και ως ένα «βάρος» (σελ. 123) το οποίο και θα ήθελα να αποτινάξω από πάνω μου.

Οι ανωτέρω ισχυρισμοί του πρώτου εναγομένου είναι πλήρως αναληθείς, με το περιεχόμενο με το οποίο αποτυπώθηκαν στο βιβλίο του, και άγουν σε άμεση δυσφήμηση την τιμή, την υπόληψη μου, το δικαίωμα μου στην χρήση της ίδιας εικόνας μου και την προσωπικότητα μου ως σύνολο. Η δημοσίευση των εν λόγω ισχυρισμών, σε πλήρη γνώση της αναλήθειας τους από τον πρώτο εναγόμενο και με αποκλειστικό σκοπό τον προσπορισμό οικονομικού οφέλους από την πώληση του βιβλίου του μέσω της προβολής

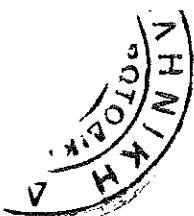

ανατρεπτικών τεκμηρίων, απομειώνει το κύρος μου ως κληρικό της Αγιοταφικής Αδελφότητας, και με δυσφημεί βάναυσα τόσο ενώπιον όλης της Χριστιανοσύνης σε παγκόσμιο επίπεδο, αλλά και απέναντι στο πνευματικό μας ποιμνιο στους Άγιους Τόπους, όσο και εντός της Αγιοταφικής Αδελφότητας, λόγω των διοικητικών θέσεων που διατηρώ καθότι πλήττει τόσο τον εσωτερικό μου αυτοκαθορισμό ως θρησκευτικό λειτουργό όσο και την εικόνα μου εντός του εκκλησιαστικού οργανισμού που υπηρετώ, ο οποίος έχει ταχθεί να υπηρετεί τα Πανάγια Προσκυνήματα του συνόλου των χριστιανικών δογμάτων.

Η δε χρήση εκφράσεων όπως «παραποίηση θρησκευτικού κειμένου» (σελ. 83) βάλλοντας ευθέως εναντίον της τιμής και της υπόληψης και εντιμότητας μου ως ιερωμένου, ο χαρακτηρισμός για το θέμα του Αγίου Φωτός ως «θρησκευτικός τσαρλατανισμός» (σελ. 116), ότι οι αδελφοί της Αγιοταφικής Αδελφότητας «είναι ίκανοί για τα πάντα» (σελ. 117), ότι χρησιμοποιούμε «τρικ» (σελ. 121), «μηχανισμό παραγωγής «θαύματος», δεν έχουμε την ίδια αντίληψη για τις λέξεις «ψέμα» ή «απάτη». Ακόμα και να θεωρήσουμε ότι οι αξιολογικές κρίσεις που διατυπώνει ο συγγραφέας, παρά και το ψευδές και δυσφημιστικό του χαρακτήρα τους στον βαθμό που αναληθώς μας παρουσιάζει ως εκφραστές τους, εντάσσονται στα πλαίσια ενός ζητήματος γενικού ενδιαφέροντος η χρήση τέτοιων εμπρηστικών εκφράσεων υπερβαίνει κάθε δικαιολογημένο μέτρο ελευθερίας της έκφρασης και εκπέφτει στην εξύβριση μέσω ειδικού σκοπού εναντίον μου ως άτομο και ως Αγιοταφική Αδελφότητα, **την στιγμή που οι εν λόγω κρίσεις θα μπορούσαν να διατυπωθούν με λιγότερο επαχθείς εκφράσεις και μέσα διατύπωσης της άποψης του συγγραφέα, όσο αρνητικής και να είναι για την Αγιοταφική Αδελφότητα και εμάς προσωπικά**. Οι κρίσεις αυτές σε κανένα σημείο δεν προάγουν τον δημόσιο διάλογο ή ενισχύουν τις απόψεις που ο συγγραφέας διατυπώνει στο εκδοθέν βιβλίο του και αποτελούν προσβολή σε οποιονδήποτε και αν απευθύνονται, πόσο μάλλον όταν ο συγγραφέας μας χαρακτηρίζει ως τσαρλατάνους, απατεώνες ή εξαπατητές της θρησκευτικής πίστης του ποιμνίου μας και των προσκυνητών των Αγίων Τόπων.

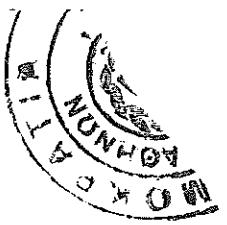

Περαιτέρω οι απόψεις που δήθεν ισχυρίζεται ο πρώτος εναγόμενος ότι του εξέθεσα και συμπεριλαμβάνονται στο επίμαχο βιβλίο του με προσβάλλουν τόσο ως άνθρωπο όσο και ως ιερωμένο. Στο βιβλίο του με παρουσιάζει, με πλήρη γνώση της αναλήθειας των ισχυρισμών του, ότι δήθεν υποστηρίζω απόψεις που έρχονται σε ευθεία αντίθεση με τις απόψεις και την πίστη που ως ιερωμένος και ως άνθρωπος υπηρετώ από την αρχή της διακονίας μου στην Αγιοταφική Αδελφότητα. Οι ψευδείς εν λόγω ισχυρισμοί του πρώτου εναγόμενου δεν αποσκοπούν σε τίποτα άλλο από το να μεγιστοποιήσουν τις πωλήσεις του βιβλίου του και να προσδώσουν αντικειμενικότητα στις υποκειμενικές απόψεις του συγγραφέα για το θέμα της Αφής του Αγίου Φωτός, οι οποίες κατά τα άλλα είναι πλήρως σεβαστές. Η διάδοσή τους, όμως με την δημοσίευση του βιβλίου, και την συνεχόμενη προβολή τους μέσω του διαδικτύου και του προσωπικού λογαριασμού Facebook του συγγραφέα, οδηγούν το επίπεδο της προσβολής να μεγιστοποιείται στον υπέρτατο βαθμό και να καθίσταται προσιτός σε κάθε χρήστη του διαδικτύου και σε κάθε πολίτη ο οποίος θα διαβάσει το βιβλίο του, και το οποίο με παρουσιάζει να εκφράζω απόψεις που ουδέποτε εξέφρασα και με τις οποίες ουδέποτε ταυτίστηκα, αλλά ψευδώς μου αποδίδεται από τον συγγραφέα η πατρότητα τους. Ο συγγραφέας προσάρμοσε τόσο τις μεταξύ μας προφορικές συνομιλίες, όσο και το βίντεο το οποίο και τεχνητώς συνέρρεψε και τμηματικά αποκάλυψε, με σκοπό την δυσφήμιση μου ως προσώπου και ως ιερωμένου δυσφημώντας με στο σύνολο της Αγιοταφικής Αδελφότητας και στο ελληνικό κοινό με την δημοσίευση του βιβλίου του. Οι αναρτήσεις του δε στο Facebook και στα μέσα κοινωνικής δικτύωσης και η ανάρτηση του συγκεκολλημένου βίντεο στον ιστότοπο YouTube καθιστούν αυτήν την προσβολή διαρκή και τα αποτελέσματά της παγκόσμια, λόγω της ευχερούς προσβασιμότητας και επισκεψιμότητας των εν λόγω ιστοτόπων. Αποτέλεσμα του επίμαχου βιβλίου και των αναρτήσεων στο διαδίκτυο του βίντεο και των απόψεων του συγγραφέα, είναι να δημιουργείται για εμένα εντός του οικογενειακού και εργασιακού μου περιβάλλοντος η εικόνα ενός ατόμου που δεν αντιλαμβάνεται με την πρέπουσα σοβαρότητα το λειτούργημά του, και δεν έχει κανένα συνειδησιακό πρόβλημα να εξαπατάει τους πιστούς, πράγμα που οδηγεί στην

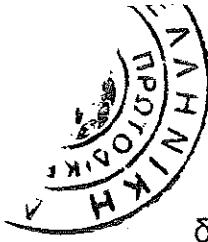
ανυποληψία μου εντός της Αγιοταφικής Αδελφότητας και στην υποβάθμιση της αξίας μου ως ανθρώπου με ανυπολόγιστες συνέπειες στον εσωτερικό μου ψυχισμό.

Οι δυσφημιστικοί δεικνύονται του α' εναγομένου δεν περιορίστηκαν στην δημοσίευση του βιβλίου του, ούτε καν στην δημοσιοποίηση του παραπομένου και αλλοιωμένου βίντεο στον ιστότοπο YouTube. Με σειρά αναρτήσεων του στα μέσα κοινωνικής δικτύωσης που διατηρεί στο όνομα του, συνεχίζει την διασπορά των συκοφαντικών του αναφορών επικαλούμενος τους ισχυρισμούς που ψευδώς και αναληθώς υποστηρίζει ότι πραγματοποίησα ενώπιον του. Συγκεκριμένα ο εναγόμενος πραγματοποίησε : 1) Την από 14/3/2019 ανάρτηση στον δημόσια προσβάσιμο προσωπικό του λογαριασμό στο Facebook, όπου αναφέρει την ψευδή δήθεν ομολογία των ισχυρισμών του. 2) Την από 15/3/2019 ανάρτηση του στον δημόσια προσβάσιμο προσωπικό του λογαριασμό στο Facebook, όπου αναγράφει ψευδώς το δήθεν περιεχόμενο της συνομιλίας του με τον εμένα τον ενάγοντα όπως καταγράφεται στις σελίδες του βιβλίου του, 3) Την από 16/3/2019 ανάρτηση του στον δημόσια προσβάσιμο προσωπικό του λογαριασμό στο Facebook όπου ψευδώς αναφέρει την επιβεβαίωση των ισχυρισμών του υπονοώντας εμένα τον ενάγοντα, 4) Την από 19/3/2019 ανάρτησή του στον δημόσια προσβάσιμο προσωπικό του λογαριασμό στο Facebook, όπου ψευδώς αναφέρει την επιβεβαίωση των λεγομένων του από τον ενάγοντα και κάνει αναφορά σε ψέμα, με κεφαλαία γράμματα. Στην ίδια δε ανάρτηση επισυνάπτεται φωτογραφία με την εικόνα εμού του ενάγοντος και φαίνεται το γεγονός ότι η φωτογραφία έχει τραβηγτεί με διαφορετικό κινητό τηλέφωνο ή κάμερα από άγνωστο πρόσωπο με σκοπό αποκλειστικά να είναι εμφανή η κάμερα, η οποία και δεν έχει χρησιμοποιηθεί σε κανένα σημείο και δεν προκύπτει από πουθενά ότι χρησιμοποιήθηκε λόγω άρνησης της βιντεοσκόπησης από εμένα τον ενάγοντα, καθώς και το μικρόφωνο του πρώτου εναγομένου, γεγονός που αποδεικνύει την σκηνοθεσία και υποκλοπή της όλης συνομιλίας, 5) Την από 25/3/2019 ανάρτησή του στον δημόσια προσβάσιμο προσωπικό του λογαριασμό στο Facebook οπού ψευδώς ισχυρίζεται ότι δήθεν εγώ ο ενάγων άσκησα κριτική κατά μοναχού ο οποίος

και έχει αντίθετες απόψεις με τον πρώτο εναγόμενο για την Αφή του Αγίου Φωτός, 6) Την από 27/3/2019 ανάρτησή του στον δημόσια προσβάσιμο προσωπικό του λογαριασμό στο Facebook όπου εμμέσως καταφέρεται εναντίον της ίδιας της Αδελφότητας ότι μάχεται υπέρ του ψεύδους, 7) Την από 30/3/2019 ανάρτησή του στον δημόσια προσβάσιμο προσωπικό του λογαριασμό στο Facebook όπου και ισχυρίζεται ότι δήθεν εγώ ο ενάγων του «εκμυστηρεύτηκα» κριτική του ίδιου του Πατριάρχη για την θέση του Πατριαρχείου επί της Αφής του Αγίου Φωτός, 8) Την από 12/4/2019 ανάρτησή του στον δημόσια προσβάσιμο προσωπικό του λογαριασμό στο Facebook όπου και ψευδώς αναφέρονται ως μαρτυρίες οι υποκλαπείσες και αλλοιωμένες συνομιλίες μας, 9) Την από 13/4/2019 ανάρτησή του στον δημόσια προσβάσιμο προσωπικό του λογαριασμό στο Facebook όπου και αναφέρει με δυσφημιστικό τρόπο ότι το Πατριαρχείο θα είναι και το τελευταίο που θα πει την αλήθεια, 10) Την από 20/4/2019 ανάρτησή του στον δημόσια προσβάσιμο προσωπικό του λογαριασμό στο Facebook με δήθεν υποστηρικτικές μαρτυρίες συναδέλφων του, 11) Την από 27/4/2019 ανάρτηση του α' εναγομένου στον δημόσια προσβάσιμο προσωπικό του λογαριασμό στο Facebook όπου αναφέρεται σε δήθεν ισχυρισμούς που υποτίθεται ότι του εξέθεσα, 12) Την από 30/4/2019 ανάρτησή του στον δημόσια προσβάσιμο προσωπικό του λογαριασμό στο Facebook όπου και αναφέρει ότι δήθεν ο ενάγων του ομολογεί ότι το ίδιο το Πατριαρχείο ψεύδεται στο λαό, 13) Την από 12/4/2019 ανάρτηση του α' εναγομένου στον δημόσια προσβάσιμο προσωπικό του λογαριασμό στο Facebook, 14) Την από 5/5/2019 ανάρτηση του στον δημόσια προσβάσιμο προσωπικό του λογαριασμό στο Facebook, όπου ο πρώτος εναγόμενος κατηγορεί αντίπαλο ειδησεογραφικό συγκρότημα για παραβίασης της δημοσιογραφικής δεοντολογίας και των προσωπικών του δεδομένων από την απλή ανάρτηση της διεύθυνσης της κατοικίας του.

Κατά συνέπεια έχει επέλθει προσβολή στην προσωπικότητα μου, η προσβολή αυτή είναι παράνομη και η ηθική βλάβη την οποία υπέστην από την παράνομη συμπεριφορά του πρώτου εναγομένου, και οι συνέπειες της συνεχούς δυσφήμισής μου από μέρους του μου προκαλούν συνεχή και

δυσχερώς επανορθώσιμη ηθική βλάβη τόσο ως ανθρώπου όσο και ως ιερωμένου. Αποτέλεσμα των προσβολών της τιμής και της υπόληψης μου από τις άδικες και παράνομες ενέργειες του α' εναγομένου, τόσο με την δημοσίευση του βιβλίου, των επίμαχων βίντεο και των αναρτήσεων του στα μέσα κοινωνικής δικτύωσης, αποτελεί η πλήρης απομείωσή του κύρους μου εντός της Αγιοταφικής Αδελφότητας η οποία και μου έχει εμπιστευθεί το καθήκον του Σκευοφύλακα του Παναγίου Τάφου, όπως και της υπόληψης μου σε κάθε πιστό που θα τύχει να επισκεφθεί του Αγίου Τόπους και έχει λάβει γνώση του δυσφημιστικού και ψευδούς βίντεο που ανήρτησε ο πρώτος εναγόμενος και το οποίο είναι διαθέσιμο παγκοσμίως με τον τίτλο Holy Fire - The Truth στον διεθνώς προσβάσιμο ιστότοπο Youtube.

2. Παραβίαση του απορρήτου της επικοινωνίας

Κατά το άρθρο 932 ΑΚ, σε περίπτωση αδικοπραξίας, ανεξάρτητα από την αποζημίωση για την περιουσιακή ζημία, το Δικαστήριο μπορεί να επιδικάσει εύλογη, κατά την κρίση του, χρηματική ικανοποίηση λόγω ηθικής βλάβης. Για να γεννηθεί η αξίωση από την προσβολή της προσωπικότητας κατά τις διατάξεις των άρθρων 57, 59, 914 και 932 του ΑΚ, θα πρέπει η προσβολή να είναι παράνομη, να αντίκειται δηλαδή σε διάταξη που απαγορεύει συγκεκριμένη έκφανση αυτής, είναι δε αδιάφορο σε ποιο τμήμα του δικαίου βρίσκεται η διάταξη που απαγορεύει την προσβολή. Έτσι, η προσβολή μπορεί να προέλθει και από ποινικά κολάσιμη πράξη.

Σύμφωνα με το αρ. 370Α ΠΚ «1. Όποιος αθέμιτα παγιδεύει ή με οποιονδήποτε άλλον τρόπο παρεμβαίνει σε συσκευή, σύνδεση ή δίκτυο παροχής υπηρεσιών τηλεφωνίας ή σε σύστημα υλικού ή λογισμικού, που χρησιμοποιείται για την παροχή τέτοιων υπηρεσιών, με σκοπό ο ίδιος ή άλλος να ηληριοφορηθεί ή να αποτυπώσει σε υλικό φορέα το περιεχόμενο τηλεφωνικής συνδιάλεξης μεταξύ τρίτων ή τα στοιχεία της θέσης και κίνησης της εν λόγω επικοινωνίας, τιμωρείται με Κάθειρξη μέχρι δέκα ετών. Με την ίδια ποινή τιμωρείται η πράξη του προηγούμενου εδαφίου και όταν ο δράστης αποτυπώσει σε υλικό φορέα το περιεχόμενο της τηλεφωνικής επικοινωνίας του με άλλον χωρίς τη ρητή συναίνεση του τελευταίου. 2. Όποιος αθέμιτα

παρακολουθεί με ειδικά τεχνικά μέσα ή αποτυπώνει σε υλικό φορέα προφορική συνομιλία μεταξύ τρίτων ή αποτυπώνει σε υλικό φορέα μη δημόσια πράξη άλλου, τιμωρείται με Κάθειρξη μέχρι δέκα ετών. Με την ίδια ποινή τιμωρείται η πράξη του προηγούμενου εδαφίου και όταν ο δράστης αποτυπώσει σε υλικό φορέα το περιεχόμενο της συνομιλίας του με άλλον χωρίς τη ρητή συναίνεση του τελευταίου. 3. Με κάθειρξη μέχρι δέκα ετών τιμωρείται όποιος κάνει χρήση της πληροφορίας ή του υλικού φορέα επί του οποίου αυτή έχει αποτυπωθεί με τους τρόπους που προβλέπονται στις παραγράφους 1 και 2 αυτού του άρθρου».

Στο άρθρο 370Α ΠΚ δεν προστατεύεται ο ιδιωτικός βίος, αλλά το απόρρητο, το οποίο προστατεύεται ήδη ως θεμελιώδες ατομικό δικαίωμα στο άρθρο 19 του Συντ. και θεωρείται έκφανση της προσωπικής ελευθερίας. Το έννομο αυτό αγαθό συνίσταται ειδικότερα στην ελευθερία του ατόμου να προσδιορίζει τον κύκλο των προσώπων στα οποία θα γνωστοποιήσει το λόγο ή την πράξη του, καθώς και στην ελευθερία του να επιλέγει τον τρόπο της γνωστοποίησης. Μέσω αυτών διασφαλίζεται η ίδια η ελευθερία της επικοινωνίας. Η συγκεκριμένη ελευθερία δεν σχετίζεται μόνο με τις ιδιωτικές στιγμές του ατόμου. Η εκπλήρωση βασικών επαγγελματικών υποχρεώσεων σήμερα μπορεί να γίνει μόνο με τη χρήση τηλεφώνου ή ηλεκτρονικών μέσων επικοινωνίας και είναι προφανές ότι κάθε άτομο έχει συμφέρον στη διασφάλιση του απόρρητου χαρακτήρα τους. Το ίδιο ισχύει για την πραγματοποίηση επαγγελματικών συναντήσεων ή τη διεξαγωγή άλλων επαγγελματικών πράξεων. Το απόρρητο μπορεί επομένως να αφορά τον ιδιωτικό βίο, αλλά αφορά εξίσου τον επαγγελματικό και το δημόσιο βίο. Γι' αυτό άλλωστε και η προστασία του δεν έχει υπαχθεί σε εκείνη του ιδιωτικού βίου, που βρίσκεται ενταγμένη στο άρθρο 9 του Συντ. Το συμπέρασμα είναι, ότι η έννοια της δημόσιας πράξης στο άρθρο 370Α ΠΚ δεν διαφέρει από εκείνη των άλλων κυρωτικών κανόνων. Αρχικά άδικη είναι κάθε αποτύπωση με τεχνικά μέσα μιας συνομιλίας ή μιας άλλης πράξης, η οποία δεν τελείται κατά τρόπο που μπορεί να γίνει αντιληπτή από αόριστο αριθμό ατόμων, θέση την οποία αποδέχθηκε και ο Άρειος Πάγος σε σημαντικό αριθμό μεταγενέστερων αποφάσεών του (Βλ. ενδεικτικά ΑΠ 944/2007 ΠοινΧρ 2008, 245, ΑΠ

2165/2007 ΠοινΔικ 2008, 799, ΑΠ 53/2010 ΠοινΧρ 2011, 25, ΑΠ 785/2013 ΠοινΧρ 2014, 190, ΑΠ 956/2013 ΠοινΔικ 2014, 797. Έτσι επίσης ΝαυΤθεσ 3/2008 ΠοινΧρ 2010, 425. Σύμφωνος Δ. Ζημιανίτης, Παράνομη βιντεοσκόπηση ή μαγνητοφώνηση και αξιοποίηση του προϊόντος υποκλοπής από τα ΜΜΕ, ΠοινΔικ 2010, 1030). Μη δημόσια είναι επομένως κατ' εξοχήν μια πράξη ή μια συνομιλία σε ένα γραφείο, όταν λαμβάνονται μέτρα ώστε να μη γίνει αντιληπτή από αόριστο αριθμό ατόμων, ανεξάρτητα από το περιεχόμενό της.

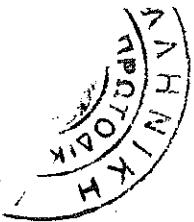
Ειδικός λόγος του άδικου χαρακτήρα των ανωτέρω πράξεων σχετικός με το ενδιαφέρον ενημέρωσης του κοινού ως δικαιολογημένο ενδιαφέρον δεν προβλέπεται. Ο λόγος άρσης του άδικου χαρακτήρα της χρήσης της πληροφορίας ή του υλικού φορέα επί του οποίου αυτή έχει αποτυπωθεί, ο οποίος προβλεπόταν στην παράγραφο 4 του άρθρου 370Α ΠΚ, όπως ίσχυε μετά την αντικατάσταση του άρθρου αυτού με το άρθρο 33 παρ. 7 Ν 2172/1993, σύμφωνα με τον οποίο «Η πράξη της παραγράφου 3 δεν είναι άδικη αν η χρήση έγινε ενώπιον οποιουδήποτε δικαστηρίου, ανακριτικής ή άλλης δημόσιας αρχής για τη διαφύλαξη δικαιολογημένου συμφέροντος που δεν μπορούσε να διαφυλαχθεί διαφορετικά και ιδίως σε ποινικό δικαστήριο για την υπεράσπιση του κατηγορουμένου και γενικά αν η χρήση έγινε για την εκπλήρωση καθήκοντος του κατηγορουμένου ή για τη διαφύλαξη έννομου ή άλλου δικαιολογημένου ουσιώδους δημοσίου συμφέροντος», ασχέτως της στενής ερμηνείας του κατά τη **νομολογία καταργήθηκε με την εκ νέου αντικατάστασή του με το άρθρο 6 παρ. 8 Ν 3090/2002 και αντικαταστάθηκε με άλλον, πιο περιορισμένο, ο οποίος με τη σειρά του καταργήθηκε με την επόμενη αντικατάσταση του άρθρου αυτού με το άρθρο 10 παρ. 1 Ν 3674/2008.**

Ως εκ τούτου η μαγνητοφώνηση εκ μέρους του πρώτου εναγομένου της τηλεφωνικής συνομιλίας του μαζί μου στο γραφείο μου, η αποτύπωση των προφορικών και μου συνομιλιών χωρίς ρητή, ανεπιφύλακτη και με θετική ενέργεια συγκατάθεση του στην μαγνητοφώνηση, και κυρίως η παγίδευση μου από τον πρώτο εναγόμενο και σε στιγμές που δεν έδωσα καμία

συγκατάθεση για την εν λόγω βιντεοσκόπηση (συνεδριακός χώρος ξενοδοχείου Notre Dame) πληρούν τους όρους της αντικειμενικής υπόστασης της παρ. 1 στοιχ. β' και της παρ. 2 στοιχ. α' και παρ. 3 του αρ. 370Α ΠΚ, λόγω της φύσης των συνομιλιών, και ανεξαρτήτως του περιεχομένου τους, ως ιδιωτικών και μη προοριζόμενων για αόριστο αριθμό προσώπων. Η υποκειμενική δε υπόσταση και η ύπαρξη του δόλου του πρώτου εγκαλουμένου δεν είναι απλά προφανής, είναι ήδη ομολογημένη από τον ίδιο στις σελίδες του βιβλίου του (σελ. 112), με προφανή δόλο και σκοπό την προώθηση των πωλήσεων του βιβλίου που εξέδωσε. Περαιτέρω μη αρκούμενος στο παράνομο προϊόν της ηχογράφησης και βιντεοσκόπησης μου, άνευ της συγκατάθεσης μου, ο πρώτος εναγόμενος προχώρησε στην ανάρτηση του επίμαχου βίντεο τόσο στον προσωπικό του λογαριασμό στο Facebook, όσο και στην ιστοσελίδα YouTube, καθιστώντας την εικόνα μου, την φωνή του και τις απόψεις τις οποίες καθ' υποκλοπή εξέφρασα, και οι οποίες δεν ανταποκρίνονται στο περιεχόμενο που ο πρώτος εναγόμενος τους επέδωσε, στο παγκόσμιο περιβάλλον του διαδικτύου κάνοντας δηλαδή και χρήση της πληροφορίας και του υλικού φορέα επί του οποίου το παρανόμως ληφθέν υλικό έχει αποτυπωθεί.

Οι συγκεκριμένες ενέργειες του πρώτου εναγομένου υπερέβαιναν καταφανώς τα όρια ενάσκησης οποιουδήποτε δικαιώματος ή εκπλήρωσης καθήκοντός του ως δημοσιογράφου προς ενημέρωση του κοινού, τα οποία επιβάλλουν την τήρηση των νόμων και της δημοσιογραφικής δεοντολογίας, προκειμένου να εξυπηρετηθεί το δημόσιο συμφέρον και όχι η τυχόν επιδιωκόμενη προσωπική προβολή δημοσιογράφου που αποπειράται, χρησιμοποιώντας καλυμμένες και αδιαφανείς μεθόδους, να αποσπάσει, σε σύντομο χρόνο και χωρίς ιδιαίτερη προσπάθεια, από ανυποψίαστο συνομιλητή πληροφορίες, τις οποίες σκοπεύει να δημοσιοποιήσει δίχως ο τελευταίος να γνωρίζει τις προθέσεις του. **Το γεγονός ότι η ελευθερία του τύπου περιλαμβάνει στο προστατευτικό της πλέγμα την διείσδυση σε μη γενικά προστέτες πηγές πληροφοριών δεν σημαίνει ότι η διείσδυση αυτή είναι και τελικά επιτρεπτή. Αντιθέτως το επιτρεπτό ή μη αυτής κρίνεται αφού εξαιρεθούν οι μη δεκτικές στάθμισης περιπτώσεις**

διείσδυσης σε μη προσιτές πηγές τρίτων με μεθόδους που προσβάλλουν την αξία του ανθρώπου ή τον πυρήνα των δικαιωμάτων του κατόχου της πηγής.

Μπορεί ο τύπος να χαρακτηρίζεται ως δημόσιος φύλακας (public watchdog) από την νομολογία του ΕΔΔΑ, η ελευθερία όμως αυτή συνεπάγεται καθήκοντα και υποχρεώσεις κατά το αρθ. 10 παρ. 2 της Σύμβασης, και όπως ρητά επισημαίνει παγίως το Δικαστήριο του Στρασβούργου «η ελευθερία της έκφρασης δεν απαλλάσσει εν γένει τα μέσα ενημέρωσης από την υποχρέωση τήρησης των γενικών νόμων του κράτους» και ότι «οι εγγυήσεις, με τις οποίες το άρθρο 10 της Σύμβασης περιβάλλει τη διαπραγμάτευση θεμάτων γενικού ενδιαφέροντος εκ μέρους των δημοσιογράφων τελεί υπό τον όρο ότι ενεργούν με καλή πίστη και επί τη βάσει αληθών πραγματικών περιστατικών και παρέχουν αξιόπιστες και αληθείς πληροφορίες σύμφωνα με τους κανόνες της δημοσιογραφικής ηθικής (βλ. ΕΔΔΑ απόφ. της 21.9.2017, υπόθ. Axel Springer SE και της RTL Television GmbH κατά Γερμανίας προσφ. No 51405/2012).

Άλλωστε για τα αδικήματα του αρ. 370Α ΠΚ δεν υφίσταται ειδικός λόγος άρσης του άδικου χαρακτήρα των ανωτέρω πράξεων σχετικός με το ενδιαφέρον ενημέρωσης του κοινού ως δικαιολογημένο ενδιαφέρον (βλ. Αθ. Τσεβάς, Η προβληματική της παράνομης δημοσιογραφικής έρευνας υπό το φως της απόφασης του ΕΔΔΑ στην υπόθεση Haldimann et.al. κατά Ελβετίας, ΔΙΜΕΕ 4/2015), καθώς κανένα δικαιολογημένο ενδιαφέρον του κοινού για πληροφόρηση δεν υπερισχύει του αυτονόητου ανθρώπινου δικαιώματος να καθορίζει ελεύθερα ο πολίτης τον κύκλο των προσώπων στα οποία θα γνωστοποιήσει το λόγο ή την πράξη του, καθώς και στην ελευθερία του να επιλέγει τον τρόπο της γνωστοποίησης, ιδιαίτερα μάλιστα καθώς η δημοσιοποίηση του επίμαχου βίντεο σε κανένα σημείο δεν προάγει τον διάλογο δημοσίου ενδιαφέροντος. Η συνάρτηση δε του οδοντιατρικού προβλήματος το οποίο και τότε αντιμετώπιζα, που αποτυπώνεται **και τονίζεται στο βίντεο που είναι προσβάσιμο στην παρακάτω σελίδα** (<https://www.youtube.com/watch?v=JZOC4kIoLzw>), προσβάλλει βάναυσα την ανθρώπινη μου αξιοπρέπεια. Η αποτύπωση του προφορικού

λόγου του ενάγοντος με εγγραφή σε υλικό φορέα τον αποσπά από τη συγκεκριμένη χρονική στιγμή και τον συγκεκριμένο γεωγραφικό και κοινωνικό περίγυρο και τον καθιστά γνωστό σε ασύγκριτα μεγαλύτερο αριθμό προσώπων από εκείνα, στα οποία απευθύνθηκε το ίδιο το υποκείμενο με τη θέλησή του. Με τον τρόπο αυτό ο ενάγων εκτίθεται σε μια ολοένα μεταβαλλόμενη δημοσιότητα με διαφορετικά αποτελέσματα κάθε φορά, με τον κίνδυνο να προκύψουν, οι επελθούσες εν προκειμένω, παραπομπές της παρουσίασης του ενάγοντος με ανεξέλεγκτες αρνητικές συνέπειες γι' αυτὸν ερήμην του. Για τον λόγο αυτό οιαδήποτε ομιλία ενός προσώπου σε οιοδήποτε δημόσιο χώρο δεν καθιστά άνευ ἀλλου τινός επιτρεπτή την αποτύπωση του προφορικού λόγου του προσώπου αυτού. Και στην περίπτωση αυτή συμβαίνει το ακριβώς αντίθετο : η εκδήλωση αυτή της προσωπικότητας ενός προσώπου σε δημόσιο χώρο σημαίνει ότι το πρόσωπο αυτό είναι υποχρεωμένο μόνον τόσες και τέτοιες επεμβάσεις στο επί μέρους αυτό στοιχείο της προσωπικότητάς του, όσες δικαιολογούνται από τη συμπεριφορά του ατόμου σε συνάρτηση με τις λειτουργίες του χώρου αυτού.

Ως εκ τούτου αυτοτελώς ορώμενη η πράξη της καταγραφής της συνομιλίας μου με τον πρώτο εναγόμενο αποτελεί αυτοτελή αδικοπραξία του σε βάρος μου, η οποία μάλιστα εκ του περιεχομένου καθιστά το πρόσωπο μου και το δικαίωμα μου στην ίδια εικόνα, να καθορίζω δηλαδή αυτοτελώς και αυτεξόύσια το εύρος των ατόμων τα οποία θα λαμβάνουν γνώση της εικόνας και του προσώπου μου κενός περιεχομένου και νοήματος. Επομένως, στην προκειμένη περίπτωση, συντρέχουν όλες οι προϋποθέσεις εφαρμογής των διατάξεων των άρθρων 57, 59, 299, 330, 914 ,932 ΑΚ και 370Α παρ. 2 ΠΚ και ειδικότερα: α) η προπεριγραφείσα ενέργεια του πρώτου εναγομένου, ο οποίος αποτύπωσε σε υλικό φορέα (διά βιντεοσκόπησης) αυστηρά ιδιωτικές στιγμές, που συνιστούν προσωπικά μου δεδομένα παρά την έλλειψη συγκατάθεσής μου, β) η επίμαχη παράνομη και υπαίτια συμπεριφορά του ανωτέρω επέφερε την ηθική μου βλάβη και γ) υφίσταται αιτιώδης σύνδεσμος (με την έννοια της πρόσφορης αιτίας) μεταξύ της συμπεριφοράς αυτής και του ανωτέρω επιζήμιου αποτελέσματος (ήτοι της επέλευσης της συγκεκριμένης μη περιουσιακής ζημίας εμού του ενάγοντος). Κατά συνέπεια, έχω νόμιμη αξίωση

έναντι του πρώτου εναγομένου για την αποκατάσταση της μη περιουσιακής (ηθικής) ζημίας που μου προκάλεσε η προπεριγραφείσα αδικοπρακτική συμπεριφορά του τελευταίου. Αφού, λοιπόν, ληφθούν υπόψη και σταθμιστούν δλες οι παραπάνω ιδιαίτερες συνθήκες, ήτοι το προσβληθέν έννομο αγαθό στις περισσότερες ειδικότερες εκφάνσεις του, το είδος, η βαρύτητα, ο τόπος, ο χρόνος και η διάρκεια της προσβολής, η έκταση της δημοσιότητας (γνώση του ως άνω περιστατικού από τον οικογενειακό, αμέσως φιλικό, συγγενικό και επαγγελματικό κύκλο μου), ο βαθμός της υπαιτιότητας, η κοινωνική θέση και η επαγγελματική και οικονομική κατάσταση του πρώτου εναγομένου και σύμφωνα με τα διδάγματα της κοινής πείρας και τους κανόνες της λογικής, είναι απολύτως σαφές ότι υπέστη από την ως άνω παράνομη και υπαίτια συμπεριφορά του πρώτου εναγομένου ηθική βλάβη, ώστε να γεννάται στο πρόσωπό μου αξίωση χρηματικής ικανοποίησης.

3. Παραβίαση προσωπικών δεδομένων

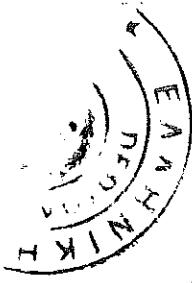
Ο Ν 2472/1997 «Προστασία του ατόμου από την επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα» θεσπίστηκε σε εκπλήρωση υποχρεώσεως του κοινού νομοθέτη η οποία απορρέει από τις διατάξεις των άρθρων 2 παρ. 1, 5 παρ. 1, 9 και 19 του Συντάγματος, οι οποίες ανάγουν την προστασία της αξίας του ανθρώπου σε πρωταρχική υποχρέωση της πολιτείας, προστατεύουν την ελεύθερη ανάπτυξη της προσωπικότητάς του και διασφαλίζουν την ιδιωτική και οικογενειακή ζωή, καθώς και το απόρρητο των επικοινωνιών του. Παράλληλα όμως, η θέσπιση του νόμου τούτου ήταν επιβεβλημένη και εν όψει των προβλεπομένων στην Οδηγία 95/46/EK του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 24 Οκτωβρίου 1995 και πλέον του ΓΚΠΔ ΕΕ679/2016, για την προστασία των φυσικών προσώπων έναντι της επεξεργασίας δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα και για την ελεύθερη κυκλοφορία των δεδομένων αυτών.

Κατά το άρθρο 1 του Ν 2472/1997, όπως αυτός ισχύει, μετά τις τροποποιήσεις του με το Ν 3474/2006, «αντικείμενο του νόμου είναι η θέσπιση των προϋποθέσεων για την επεξεργασία των δεδομένων προσωπικού

χαρακτήρα προς προστασία των δικαιωμάτων και των θεμελιωδών ελευθεριών των φυσικών προσώπων και ιδίως της ιδιωτικής ζωής». Εξάλλου στο άρθρο 2 του αυτού νόμου ορίζονται μεταξύ άλλων και τα εξής : «Για τους σκοπούς του παρόντος νόμου νοούνται ως ...ε) Αρχείο δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα («αρχείο»), κάθε διαρθρωμένο σύνολο δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα, τα οποία είναι προστά με γνώμονα συγκεκριμένα κριτήρια». Επίσης, κατά το άρθρο 3 παρ. 1 του ιδίου νόμου, «οι διατάξεις του παρόντος νόμου, εφαρμόζονται στην εν όλω ή εν μέρει αυτοματοποιημένη επεξεργασία, καθώς και στη μη αυτοματοποιημένη επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα, τα οποία περιλαμβάνονται ή πρόκειται να περιληφθούν σε αρχείο».

Ως προσωπικά δεδομένα ορίζεται στο αρ. 3 του ΓΚΠΔ ΕΕ 679/2016 κάθε πληροφορία που αφορά ταυτοποιημένο ή ταυτοποιήσιμο φυσικό πρόσωπο («υποκείμενο των δεδομένων»): το ταυτοποιήσιμο φυσικό πρόσωπο είναι εκείνο του οποίου η ταυτότητα μπορεί να εξακριβωθεί, άμεσα ή έμμεσα, ιδίως μέσω αναφοράς σε αναγνωριστικό στοιχείο ταυτότητας, όπως όνομα, σε αριθμό ταυτότητας, σε δεδομένα θέσης, σε επιγραμμικό αναγνωριστικό ταυτότητας ή σε έναν ή περισσότερους παράγοντες που προσιδίαζουν στη σωματική, φυσιολογική, γενετική, ψυχολογική, οικονομική, πολιτιστική ή κοινωνική ταυτότητα του εν λόγω φυσικού προσώπου. Ως επεξεργασία δε νοείται κάθε πράξη ή σειρά πράξεων που πραγματοποιείται με ή χωρίς τη χρήση αυτοματοποιημένων μέσων, σε δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα ή σε σύνολα δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα, όπως η συλλογή, η καταχώριση, η οργάνωση, η διάρθρωση, η αποθήκευση, η προσαρμογή ή η μεταβολή, η ανάκτηση, η αναζήτηση πληροφοριών, η χρήση, η κοινολόγηση με διαβίβαση, η διάδοση ή κάθε άλλη μορφή διάθεσης, η συσχέτιση ή ο συνδυασμός, ο περιορισμός, η διαγραφή ή η καταστροφή. Υπεύθυνος επεξεργασίας ορίζεται το φυσικό ή νομικό πρόσωπο, η δημόσια αρχή, η υπηρεσία ή άλλος φορέας που, μόνα ή από κοινού με άλλα, καθορίζουν τους σκοπούς και τον τρόπο της επεξεργασίας δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα. Σύμφωνα με το άρθρο 11 παρ. 1 Ν 2472/1997 «ο υπεύθυνος επεξεργασίας οφείλει, κατά το στάδιο της συλλογής δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα, να ενημερώνει με τρόπο

πρόσφορο και σαφή το υποκείμενο για τα εξής τουλάχιστον στοιχεία : την ταυτότητά του και την ταυτότητα του τυχόν εκπροσώπου του - τον σκοπό της επεξεργασίας - τους αποδέκτες ή τις κατηγορίες αποδεκτών των δεδομένων - την ύπαρξη του δικαιώματος πρόσβασης».

Προσωπικά δεδομένα είναι κάθε πληροφορία που αναφέρεται και περιγράφει ένα άτομο, όπως στοιχεία αναγνώρισης, φυσικά χαρακτηριστικά, ενδιαφέροντα, δραστηριότητες. Επεξεργασία δε, είναι κάθε εργασία που πραγματοποιείται σε δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα, όπως συλλογή, καταχώριση, διατήρηση ή αποθήκευση, εξαγωγή, χρήση, διάδοση. Τέλος, στο άρθρο 5 παρ. 1 και 2 αυτού καθορίζονται οι προϋποθέσεις επεξεργασίας των προσωπικών δεδομένων, η οποία επιτρέπεται μόνον όταν το υποκείμενο των δεδομένων έχει δώσει τη συγκατάθεση του, η οποία πρέπει να είναι ελεύθερη, ρητή και να πραγματοποιείται με θετική ενέργεια του υποκειμένου των δεδομένων κατ' αρ. 6 του ΓΚΠΔ, και όχι να τεκμαίρεται από την απραξία του φυσικού προσώπου. Κατ' εξαίρεση, επιτρέπεται η επεξεργασία και χωρίς τη συγκατάθεση του υποκειμένου, εκτός άλλων περιπτώσεων, και όταν αυτή είναι απολύτως αναγκαία για την ικανοποίηση του εννόμου συμφέροντος που επιδιώκει ο υπεύθυνος επεξεργασίας ή ο τρίτος ή οι τρίτοι στους οποίους ανακοινώνονται τα δεδομένα και υπό τον όρο ότι τούτο υπερέχει προφανώς των δικαιωμάτων και συμφερόντων των προσώπων, στα οποία αναφέρονται τα δεδομένα, και δεν θίγονται θεμελιώδεις ελευθερίες αυτών (ΑΠ 1759/2014, ΑΠ 499/2013, ΑΠ 2053/2010, 1587/2010, ΤΝΠ ΔΣΑ).

Αρχείο δε προσωπικών δεδομένων κατά την έννοια των ως άνω διατάξεων αποτελούν και οι σύγχρονες βιντεοκάμερες, οι οποίες διαθέτουν λογισμικά προγράμματα, στα οποία ο κάτοχος και ιδιοκτήτης τους καταχωρεί σε ξεχωριστά αρχεία τα προσωπικά δεδομένα του που αναφέρονται στις φωτογραφίες του, στα βίντεο του (ταινίες του), κ.λ.π., τα οποία αρχεία (όταν είναι πολλά) είναι διαρθρωμένα σε φακέλους και υποφακέλους, όπως και στους ηλεκτρονικούς υπολογιστές, δηλαδή τα αρχεία της σύγχρονης βιντεοκάμερας αποτελούν διαρθρωμένο σύνολο δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα, τα οποία είναι προσιτά με γνώμονα συγκεκριμένα κριτήρια και τα οποία μπορούν να τύχουν επεξεργασίας (βλ. ΑΠ 1306/2016). Τέλος, κριτήριο

για το πότε η δημοσιοποίηση προσωπικών δεδομένων είναι αναγκαία για τους σκοπούς της πληροφόρησης του κοινού αποτελεί το κατά πόσον το περιεχόμενο της δημοσιοποίησης συμβάλλει στο δημόσιο διάλογο για ένα γενικότερο θέμα (ΕΔΔΑ, υπόθεση Von Hannover κατά Γερμανίας).

Σύμφωνα με την παρ. 3 του ίδιου άρθρου «εάν τα δεδομένα ανακοινώνονται σε τρίτους, το υποκείμενο ενημερώνεται για την ανακοίνωση πριν από αυτούς». Ομοίως σύμφωνα με την κανονιστική πράξη υπ' αριθμ. 1/1999 της Αρχής Προστασίας Δεδομένων Προσωπικού Χαρακτήρα το υποκείμενο των δεδομένων έχει δικαίωμα έγγραφης ενημέρωσης, είτε απαιτείται συναίνεσή του για τη συλλογή και την επεξεργασία των δεδομένων είτε όχι (άρθ. 3), ενώ εάν τα δεδομένα ανακοινώνονται σε τρίτους (νέους αποδέκτες) ο υπεύθυνος επεξεργασίας οφείλει να ενημερώσει γι' αυτό τον θιγόμενο, πριν την ανακοίνωση προς τους τρίτους (άρθ. 5). Όπως γίνεται δεκτό, η υποχρέωση ενημέρωσης του υποκειμένου, που βαρύνει τον υπεύθυνο επεξεργασίας είναι θεμελιώδης και συνιστά καταρχήν αναφαίρετο δικαίωμα του φορέα των δεδομένων, διότι από την εκπλήρωσή της εξαρτάται και η δυνατότητα άσκησης των δικαιωμάτων πρόσβασης και αντίρρησης του τελευταίου. Συνεπώς κάθε συλλογή και επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα που διενεργείται χωρίς να έχει τηρηθεί η προαναφερόμενη υποχρέωση ενημέρωσης, είναι καταρχήν παράνομη. Ως αρχείο προσωπικών δεδομένων κατά την έννοια των ως άνω διατάξεων αποτελούν και οι σύγχρονες βιντεοκάμερες, οι οποίες διαθέτουν λογισμικά προγράμματα, στα οποία ο κάτοχος και ιδιοκτήτης τους καταχωρεί σε ξεχωριστά αρχεία τα προσωπικά δεδομένα του που αναφέρονται στις φωτογραφίες του, στα βίντεό του (ταινίες του), κ.λ.π., τα οποία αρχεία (όταν είναι πολλά) είναι διαρθρωμένα σε φακέλους και υποφακέλους, όπως και στους ηλεκτρονικούς υπολογιστές, δηλαδή τα αρχεία της σύγχρονης βιντεοκάμερας αποτελούν διαρθρωμένο σύνολο δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα, τα οποία είναι προσιτά με γνώμονα συγκεκριμένα κριτήρια και τα οποία μπορούν να τύχουν επεξεργασίας.

Με βάση δε το αρ. 17 του Γενικού Κανονισμού Προστασίας Δεδομένων ορίζεται ότι: «1. Το υποκείμενο των δεδομένων έχει το δικαίωμα να ζητήσει

από τον υπεύθυνο επεξεργασίας τη διαγραφή δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα που το αφορούν χωρίς αδικαιολόγητη καθυστέρηση και ο υπεύθυνος επεξεργασίας υποχρεούται να διαγράψει δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα χωρίς αδικαιολόγητη καθυστέρηση, εάν ισχύει ένας από τους ακόλουθους λόγους: α) τα δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα δεν είναι πλέον απαραίτητα σε σχέση με τους σκοπούς για τους οποίους συλλέχθηκαν ή υποβλήθηκαν κατ' άλλο τρόπο σε επεξεργασία, β) το υποκείμενο των δεδομένων ανακαλεί τη συγκατάθεση επί της οποίας βασίζεται η επεξεργασία σύμφωνα με το άρθρο 6 παράγραφος 1 στοιχείο α ή το άρθρο 9 παράγραφος 2 στοιχείο α) και δεν υπάρχει άλλη νομική βάση για την επεξεργασία, γ) το υποκείμενο των δεδομένων αντιτίθεται στην επεξεργασία σύμφωνα με το άρθρο 21 παράγραφος 1 και δεν υπάρχουν επιτακτικοί και νόμιμοι λόγοι για την επεξεργασία ή το υποκείμενο των δεδομένων αντιτίθεται στην επεξεργασία σύμφωνα με το άρθρο 21 παράγραφος 2, δ) τα δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα υποβλήθηκαν σε επεξεργασία παράνομα, ε) τα δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα πρέπει να διαγραφούν, ώστε να τηρηθεί νομική υποχρέωση βάσει του ενωσιακού δικαίου ή του δικαίου κράτους μέλους, στην οποία υπόκειται ο υπεύθυνος επεξεργασίας».

Με το άρθρο 23 παρ. 1 ορίζεται ότι "Φυσικό ή νομικό πρόσωπο ιδιωτικού δικαίου, που κατά παράβαση του παρόντος νόμου προκαλεί περιουσιακή βλάβη, υποχρεούται σε αποζημίωση. Αν προκάλεσε ηθική βλάβη υποχρεούται σε χρηματική ικανοποίηση. Η ευθύνη υπάρχει και όταν ο υπόχρεος όφειλε να γνωρίζει την πιθανότητα να επέλθει βλάβη σε άλλον". Με την παρ. 2 του ίδιου άρθρου ορίζεται ότι "Η κατά το άρθρο 932 ΑΚ χρηματική ικανοποίηση λόγω ηθικής βλάβης για παράβαση του παρόντος νόμου ορίζεται κατ' ελάχιστον στο ποσό των 2.000.000,00 δραχμών, εκτός εάν ζητήθηκε από τον ενάγοντα μικρότερο ποσό ή η παράβαση οφείλεται σε αμέλεια. Η χρηματική αυτή ικανοποίηση επιδικάζεται ανεξαρτήτως από την αιτούμενη αποζημίωση για περιουσιακή βλάβη".

Από τις διατάξεις που προαναφέρθηκαν προκύπτει ότι με το Ν. 2472/1997 οριοθετείται η έκταση προστασίας των αντιτιθέμενων αγαθών της

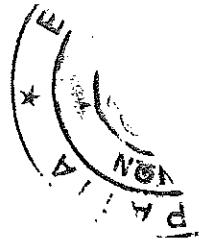

προσωπικότητας (ως προς την έκφανση της πληροφοριακής αυτοδιάθεσης και ιδιωτικότητας του ατόμου) και της πληροφοριακής ελευθερίας (του δικαιώματος του προσώπου να πληροφορεί και να πληροφορείται), θέτοντας στην άσκηση της τελευταίας συγκεκριμένους περιορισμούς, ώστε να διασφαλίζεται τόσο η προστασία της πληροφοριακής αυτοδιάθεσης και ιδιωτικότητας του φυσικού προσώπου όσο και η ελεύθερη κυκλοφορία (συλλογή - μετάδοση - χρήση) των προσωπικών πληροφοριών που αφορούν το φυσικό πρόσωπο για την ασφάλεια των συναλλαγών και για την εγκαθίδρυση και λειτουργία της εσωτερικής αγοράς (βλ. εισηγητική έκθεση N. 2472/1997 σε KNοB έτους 1997 σελ. 502). Η ρύθμιση του N. 2472/1997 συμπληρώνει το προϋπάρχον αυτού νομικό πλαίσιο (άρθρα 2 παρ. 1, 5 παρ. 1, 9 παρ. 1 εδ. 2 και 19 του Συντάγματος, 57 του ΑΚ κλπ.), συγκεκριμενοποιεί τον ευρύτερο κανόνα προστασίας της προσωπικότητας του άρθρου 57 του ΑΚ και διευρύνει την έννοια των παρανόμων προσβολών της προσωπικότητας σε σχέση με το άρθρο 57 ΑΚ, ώστε να θεωρείται - καταρχήν - απαγορευμένη κάθε επέμβαση στα προσωπικά δεδομένα άλλου (ευμενή ή δυσμενή), χωρίς την τήρηση ορισμένων διατυπώσεων που τάσσονται από τις διατάξεις του νόμου (βλ. μελέτη Μιχ. Σταθόπουλου σε ΝοΒ τόμος 48 σελ. 1 - 19). Έτσι ο N. 2472/1997 απαγορεύει την επεξεργασία των προσωπικών δεδομένων φυσικού προσώπου, όταν γίνεται, πλην άλλων περιπτώσεων και α) χωρίς την προηγούμενη ενημέρωση του υποκειμένου των δεδομένων, δικαίωμα που προστατεύεται αυτοτελώς αλλά αποτελεί και την προϋπόθεση για την αποτελεσματική άσκηση των δικαιωμάτων πρόσβασης και αντίρρησης του υποκειμένου των δεδομένων (βλ. εισηγ. Εκθεση του N. 2472/1997 στο ΝοΒ 1997 σελ. 505) και β) χωρίς τη συγκατάθεση του υποκειμένου των προσωπικών δεδομένων, εκτός από τις ρητά προβλεπόμενες εξαιρέσεις. Τέλος, εάν στο υποκείμενο των δεδομένων έχει προκληθεί ηθική βλάβη από πράξεις του υπευθύνου επεξεργασίας και του αποδέκτη αυτών (ή των οργάνων τους) κατά παράβαση των διατάξεων του Νόμου αυτού (παράνομα) και αυτοί όφειλαν να γνωρίζουν την πιθανότητα επέλευσης της βλάβης, τότε παρέχεται στο υποκείμενο των δεδομένων η κατά το άρθρο 932 ΑΚ αξίωση χρηματικής ικανοποίησης για την ηθική του βλάβη, η οποία ορίζεται κατ' ελάχιστο όριο

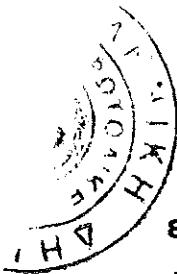
στο ποσό των 2.000.000 δρχ. (ή 5.869,61 ευρώ), εκτός αν ζητήθηκε μικρότερο ποσό ή η παράβαση που προκάλεσε την ηθική βλάβη οφείλεται σε αμέλεια (ΕφΑθ 2887/2010 ΕΕΜΠΔ 2010.950, APXN 2010.525, Εφθεσ 733/2009 ΔΙΜΕΕ 2009.614, ΕφΑθ 5717/2008 ΝοΒ 2009.73, ΕφΑθ 1597/2007 ΔΕΕ 2008.603, ΕφΑθ 3833/2003 ΝοΒ 2004.247). Περαιτέρω, από τις διατάξεις του άρθρου 23 του ίδιου ως άνω νόμου (2472/1997) σε συνδυασμό με τις αναλόγως εφαρμοζόμενες διατάξεις των άρθρων 57, 59, 299 και 932 ΑΚ, συνάγεται ότι, σε περίπτωση που ο υπεύθυνος επεξεργασίας προκαλεί ηθική βλάβη στο υποκείμενο των προσωπικών δεδομένων, η ευθύνη του πρώτου για χρηματική ικανοποίηση του τελευταίου είναι νόθος αντικειμενική και προϋποθέτει α) συμπεριφορά (πράξη ή παράλειψη) που παραβιάζει τις διατάξεις του Ν. 2472/1997 ή (και) των κατ' εξουσιοδότηση αυτού εκδοθεισών κανονιστικών πράξεων της Αρχής, β) ηθική βλάβη, γ) αιτιώδη σύνδεσμο μεταξύ της συμπεριφοράς και της ηθικής βλάβης και δ) υπαιτιότητα, ήτοι γνώση ή υπαίτια άγνοια αφενός των περιστατικών που συνιστούν την παράβαση και αφετέρου της πιθανότητας να επέλθει ηθική βλάβη. **Η ύπαρξη υπαιτιότητας τεκμαίρεται, και, ως εκ τούτου, ο υπεύθυνος επεξεργασίας, προκειμένου να απαλλαγεί από την ευθύνη του, έχει το βάρος να αποδείξει ότι ανυπαιτίως αγνοούσε τα θεμελιωτικά του πταισματός του πραγματικά γεγονότα (ΑΠ 353/2009 ΝΟΜΟΣ, ΑΠ 1923/2006 ΝοΒ 2007.367, ΕφΑθ 2887/2010 ό.π., Εφθεσ 733/2009 ό.π.).**

Στην έννοια δε των προσωπικών δεδομένων, όπως η έννοια αυτών προσδιορίζεται από τον Ν. 2472/1997 και τον ΓΚΠΔ, εντάσσονται και φωτογραφίες ενός προσώπου, οι δημοσιεύσεις δε τέτοιων φωτογραφιών στο διαδίκτυο, δηλαδή με ανάρτησή τους σε διαδικτυακούς τόπους (όπως στην ιστοσελίδα κοινωνικής δικτύωσης - διαδικτυακό τόπο επικοινωνίας «.....»), συνιστούν ιδιαίτερες και διακριτές μορφές επεξεργασίας και δη αυτών της «καταχώρισης» και της «διάδοσης» προσωπικών δεδομένων του υποκειμένου που η φωτογραφία αφορά, σύμφωνα με τα οριζόμενα στη διάταξη του ίδιου άρθρου 2 στοιχείο (δ) του ίδιου Νόμου. **Εξάλλου, η εργασία που συνισταται στην αναγραφή, σε ιστοσελίδα του διαδικτύου,**

προσωπικών δεδομένων αποτελεί επεξεργασία κατά την έννοια του άρθρου 2 στοιχ. α΄ και δ΄ του Ν. 2472/1997. Και τούτο διότι, η σχετική εργασία πραγματοποιείται, εν μέρει, κατά τρόπο αυτοματοποιημένο, καθόσον η αναγραφή στοιχείων σε ιστοσελίδα του διαδικτύου προϋποθέτει, σύμφωνα με τις εφαρμοζόμενες σήμερα τεχνικές και μηχανογραφικές διαδικασίες, την εκτέλεση μιας εργασίας τοποθετήσεως της σελίδας αυτής σε ένα διακομιστή του διαδικτύου (server), καθώς και τις αναγκαίες εργασίες για να μπορούν να έχουν πρόσβαση στη σελίδα αυτή τα πρόσωπα που συνδέονται με το διαδίκτυο. Συνεπώς, η εργασία, που συνιστάται στην αναφορά, επί ιστοσελίδας του διαδικτύου, σε διάφορα πρόσωπα και στον προσδιορισμό τους, είτε με το όνομά τους, είτε με άλλα μέσα, συνιστά αυτοματοποιημένη, εν όλω ή εν μέρει, επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα, κατά την έννοια του άρθρου 3 παρ. 1 της Οδηγίας 95/46 [ΔΕΚ, απόφ. της 06-11- 2003, υπόθ. C-101/2001, Lindqvist, Σκέψεις αριθ. 25-27, ΑΠ 1564/2010, ΑΠ 2638/2008, ΑΠ 2079/2007 ΝΟΜΟΣ, ΜΠρΘΕΣ 34697/2010 ΝΟΜΟΣ, Αποφ. της Αρχής Προστασίας Δεδομένων Προσωπικού Χαρακτήρα 73/2013, 44/2009 και 17/08].

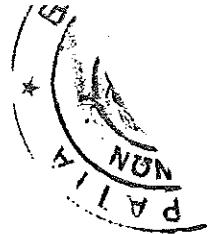
Ομοίως, ενόψει των τεχνικών μεθόδων που ακολουθούνται στα μέσα κοινωνικής δικτύωσης, η καταχώρηση και δημοσίευση/διάδοση των Δεδομένων αυτών από τα μέσα κοινωνικής δικτύωσης συνιστά επεξεργασία εν μέρει αυτοματοποιημένη, ενώ στις περιπτώσεις που οι δραστηριότητες του χρήστη μιας υπηρεσίας κοινωνικής δικτύωσης επεκτείνονται πέραν της καθαρά προσωπικής ή οικιακής χρήσης, όπως όταν η υπηρεσία κοινωνικής δικτύωσης χρησιμοποιείται ως πλατφόρμα συνεργασίας για έναν οργανισμό ή μια εταιρία για την επιδίωξη διαφημιστικών, πολιτικών ή φιλανθρωπικών στόχων, ο χρήστης αναλαμβάνει όλες τις ευθύνες του υπεύθυνου επεξεργασίας Δεδομένων, ο οποίος αποκαλύπτει Δεδομένα Προσωπικού Χαρακτήρα σε έναν άλλο υπεύθυνο επεξεργασίας Δεδομένων Προσωπικού Χαρακτήρα (δηλαδή την υπηρεσία κοινωνικής δικτύωσης) και σε τρίτους (σε άλλους χρήστες της εν λόγω υπηρεσίας ή ενδεχομένως ακόμα και σε άλλους υπεύθυνους

επεξεργασίας Δεδομένων με πρόσβαση στο διαδίκτυο) (βλ. σχετ. Αποφ. Α.Π.Δ.Π.Χ. 17/2016 ΝΟΜΟΣ). Τέλος, η αναδημοσίευση δεδομένων στο διαδίκτυο συνιστά επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα κατά την έννοια του άρθρου 2 στοιχ. α΄ και δ΄ του Ν 2472/1997 (βλ. σχ. Αποφ. 13/2011 Αρχής Προστασίας Δεδομένων Προσωπικού Χαρακτήρα).

Όπως καθίσταται πασιφανές ουδέποτε συναίνεσα στη δημοσιοποίηση των απόψεων ή του ονόματος μου, και μάλιστα ζητήθηκε ρητώς η απουσία καταγραφής οποιασδήποτε προφορικής συνομιλίας, και ποτέ δεν συναίνεσα στη δημοσιοποίηση της εικόνας μου (βλ. σελ. 57, 59, 60, 62, 64, 65, 113 του βιβλίου του πρώτου εναγόμενου) ή του επίμαχου βίντεο σε κανένα μέσο ενημέρωσης ή επικοινωνίας και σε κανένα έντυπο οποιουδήποτε είδους. Ως εκ τούτου έχει επέλθει παραβίαση του δικαιώματος στην ίδια εικόνα μέσω της προβολής των φωτογραφιών μου στο επίμαχο βιβλίο και κυρίως από την ανάρτηση του επίμαχου βίντεο στα μέσα κοινωνικής δικτύωσης και στο YouTube, καθώς και μέσω της προβολής του στον τηλεοπτικό σταθμό ANT1, χωρίς ούτε καν να πραγματοποιηθεί θολοποίηση του προσώπου μου, με αποτέλεσμα να γίνει αυτό γνωστό στο πανελλήνιο και προσβάσιμο παγκοσμίως, άνευ ουδεμίας συγκατάθεσης ή νομιμότητας της επεξεργασίας κατά τους ορισμούς του αρ. 6 ΓΚΠΔ ΕΕ 679/2016 και του Ν. 2472/1997.

Οι φωτογραφίες δε που έχει αναρτήσει στον προσωπικό του λογαριασμό στο Facebook ο πρώτος εναγόμενος, που έχουν ληφθεί όχι μέσω της κάμερας που βιντεοσκόπησε την δήθεν αποκάλυψη του αλλά μέσω τρίτου κινητού (ενδεχομένως) τηλεφώνου ευρισκόμενου στο χώρο δεν αποδεικνύουν καμία συγκατάθεση, αλλά αντίθετα αποτελούν αποχρώσες ενδείξεις ότι το όλο περιστατικό που δημοσιεύθηκε στο YouTube, αποτέλεσε ένα δόλια προσχεδιασμένο και καλά μελετημένο περιστατικό από την πλευρά του συγγραφέα με σκοπό αφενός την ηθική σπίλωση εμού του ενάγοντος και αφετέρου την δήθεν απόδειξη της «τεκμαιρόμενης» από αυτὸν συγκατάθεσής μου. Εάν γνώριζα για την καταγραφή της κάμερας ουδέποτε θα είχα συγκατατεθεί σε οποιαδήποτε συνομιλία με τον πρώτο εναγόμενο, και αν μη τι άλλο θα απευθυνόμουν τουλάχιστον με το βλέμμα μου προς αυτήν.

Ακόμα δε και αν οι φωτογραφίες ελήφθησαν με τη συγκατάθεση μου ως αναμνηστικό της επίσκεψης του α' εναγομένου ως δήθεν πιστού στους Αγίους Τόπους, αυτό δεν συνιστά συναίνεση για τη χρήση αυτών από τον συγγραφέα στο εκδοθέν βιβλίο του, διότι αυτές είχαν ληφθεί ως δήθεν αναμνηστικό του πρώτου εναγομένου για την επίσκεψη του στο Πατριαρχείο και όχι με σκοπό τη φωτογράφηση και τη δημοσιοποίηση των φωτογραφιών στο βιβλίο του, με αποτέλεσμα τη δυσφήμιση και συκοφάντηση εμού, καθώς και σε κάθε περίπτωση, ο μόνος που μπορεί να ελέγχει το πώς χρησιμοποιείται μια φωτογραφία του, είναι ο ίδιος ο εικονιζόμενος, ο οποίος έχει και το δικαίωμα να αρνηθεί οποιαδήποτε δημοσίευσή της, έστω και αν έχει συναινέσει στην αρχική λήψη της ή σε άλλη δημοσίευσή της. Άλλωστε, δεν θα είχα ποτέ αποστείλει τις εν λόγω φωτογραφίες στον πρώτο εναγόμενο εάν γνώριζα ότι θα προορίζονταν για οτιδήποτε άλλο πέρα από αυστηρά προσωπική του χρήση από αυτόν, πράγμα το οποίο ψευδώς ισχυρίζεται στο από 7/5/2019 απαντητικό του email. Για την ενημέρωση του κοινού αρκούσε η μετάδοση του ακριβούς περιεχομένου των ισχυρισμών του συγγραφέα, χωρίς αυτό να συνοδεύεται με φωτογραφίες και προσωπικά μου δεδομένα, τα οποία ουδόλως μπορούσαν να συμβάλουν στην ικανοποίηση του ενδιαφέροντος του κοινού για ενημέρωση. Η αρχική λήψη των φωτογραφιών με τη συναίνεση μου, δεν συνιστά συναίνεση για τη χρήση αυτών από τον πρώτο εναγόμενο ενάντια στον αρχικό σκοπό για τον οποίο αυτές ελήφθησαν, καθώς ο μόνος που μπορεί να ελέγχει το πώς χρησιμοποιείται μια φωτογραφία του, είναι ο ίδιος ο εικονιζόμενος, ο οποίος έχει και το δικαίωμα να αρνηθεί οποιαδήποτε δημοσίευσή της, έστω και αν έχει συναινέσει στην αρχική λήψη της ή σε άλλη δημοσίευσή της. **Για τους ίδιους λόγους, δεν μπορεί να στοιχειοθετηθεί συντρέχον πταισμα της στο συναινούντα στην αρχική λήψη καθώς αυτή πραγματοποιήθηκε για έναν τελείως διαφορετικό σκοπό από αυτόν για τον οποίο χρησιμοποιήσε τις φωτογραφίες μου ο πρώτος εναγόμενος.**

Η δημοσίευση των φωτογραφιών, του επίμαχου βίντεο στον ιστοχώρο YouTube, ή η παραπομπή μέσω υπερσυνδέσμων στο επίμαχο βίντεο μέσα από τους λογαριασμούς κοινωνικής δικτύωσης του πρώτου εναγόμενου, και των

παράνομων και ανακριβών αποτυπώσεων των μεταξύ μας συνομιλιών δεν ήταν αναγκαία και πρόσφορη για την ικανοποίηση του σχετικού ενδιαφέροντος για ενημέρωση, ούτε και δικαιολογούνταν, διότι το ενδιαφέρον που εν προκειμένω είχε σκοπό να ικανοποιηθεί δεν υπερτερούσε σαφώς της επέμβασης στην προσωπικότητα και την ιδιωτική μου ζωή διά της έκθεσης των φωτογραφιών, της εικόνας και της φωνής μου στον αχανή κόσμο του διαδικτύου κατά παράβαση του Ν. 2472/1997 και του ΓΚΠΔ, χωρίς ουδεμία συγκατάθεση ή άλλη νόμιμη βάση για την επεξεργασία των εν λόγω δεδομένων.

ΕΠΕΙΔΗ η αγωγή μου είναι νόμιμη, βάσιμη και αληθής και εισάγεται στο αρμόδιο καθ' ύλη και κατά τόπο Δικαστήριο, το δε περιεχόμενό της θα αποδείξω με έγγραφα και μάρτυρες,

ΕΠΕΙΔΗ για το ορισμένο της αγωγής, με την οποία ζητείται η επιδίκαση χρηματικής ικανοποίησης λόγω ηθικής βλάβης, την οποία ο ενάγων υπέστη από τη μείωση της προσωπικότητάς του, αρκεί να αναφέρεται το είδος της προσβολής, η παράνομη πράξη που την προκάλεσε, ο αιτιώδης σύνδεσμος της με αυτή, καθώς και ότι ο προσβάλων τελούσε σε υπαιτιότητα (ΑΠ 284/2012, ΑΠ 1445/2003, ΕφΛαρ 221/2014 ΤΝΠ ΔΣΑ). Περαιτέρω ουδόλως απαιτείται να εκτίθεται η έκταση της βλάβης που υπέστη ο παθών, η βαρύτητα του πταίσματος των υπαιτίων, καθώς και οι συμπαροματούσες συνθήκες, δηλαδή η περιουσιακή κατάσταση των διαδίκων, η κοινωνική τους θέση, οι προσωπικές τους σχέσεις κ.λπ., διότι τα εν λόγω στοιχεία δεν συνιστούν ίδια και αυτοτελή στοιχεία της αγωγής, με την οποία επιδιώκεται η επιδίκαση χρηματικής ικανοποίησεως, λόγω ηθικής βλάβης, ώστε η παράθεσή τους να καθίσταται αναγκαία για την πληρότητά της, αλλά αποτελούν είτε ιδιότητες των στοιχείων που συνθέτουν την ιστορική βάση της αγωγής (έκταση βλάβης, βαρύτητα πταίσματος), είτε περιστατικά (συμπαροματούσες συνθήκες), τα οποία δύνανται να προκύψουν από τις αποδείξεις και λαμβάνονται υπ' όψιν από το Δικαστήριο για να καθορισθεί το ύψος της τυχόν επιδικασθησόμενης, εύλογης χρηματικής ικανοποίησεως των παθόντων (ΑΠ 285/2012 ΔΙΜΕΕ 2012.500, ΑΠ 1445/2003 ΕλλΔνη 2005.822)

ΕΠΕΙΔΗ η προσβολή πλειόνων εκφάνσεων της προσωπικότητας του ενάγοντος συγκροτείται από ένα σύνολο εκδηλώσεων των εναγομένων, που συνιστούν λογικώς ένα ενιαίο βιοτικό συμβάν, με αποτέλεσμα παραδεκτώς να κατάγεται εν προκειμένω, υπό δικαστική διάγνωση, μία ενιαία αξίωση χρηματικής ικανοποιήσεως, λόγω της ηθικής βλάβης που φέρεται ότι έχει υποστεί ο ενάγων, αποτιμώμενη σε ένα και μόνο συγκεκριμένο χρηματικό ποσό, το οποίο και ζητείται με την ένδικη αγωγή, χωρίς, αντιθέτως, να απαιτείται για το ορισμένο της ο προσδιορισμός εκ μέρους του ενάγοντος διακριτών χρηματικών ποσών για την ικανοποίηση της ηθικής τους βλάβης, από κάθε επιμέρους προσβολή των διαφόρων εκφάνσεων της προσωπικότητάς του (ΑΠ 14/2007 ΕΠΟΛΔ 2008.104).

ΕΠΕΙΔΗ κατά το άρθρο μόνο παρ.1 του ν.1178 της 14/16-7-1981 (ΦΕΚ 187), περὶ αστικής ευθύνης του τύπου και άλλων τινών διατάξεων, ο ιδιοκτήτης κάθε εντύπου υποχρεούται σε πλήρη αποζημίωση για την παράνομη περιουσιακή ζημία, καθώς και σε χρηματική ικανοποίηση για την ηθική βλάβη που προξενήθηκαν υπαίτια με δημοσίευμα, το οποίο θίγει την τιμή ή την υπόληψη κάθε ατόμου, έστω και αν η κατά το άρθρο 914 ΑΚ υπαιτιότητα, η κατά το άρθρο 919 ΑΚ πρόθεση και η κατά το άρθρο 920 ΑΚ γνώση ή υπαίτια ἀγνοια συντρέχει στο συντάκτη του δημοσιεύματος ή αν ο τελευταίος είναι ἀγνωστος στον εκδότη ή στο διευθυντή συντάξεως του εντύπου. Από τις διατάξεις αυτές προκύπτει σαφώς, ότι αναφέρονται μόνο στην ευθύνη του ιδιοκτήτη του εντύπου, φυσικού ή νομικού προσώπου, και όχι στο συντάκτη του επιλήψιμου δημοσιεύματος ή τον εκδότη του εντύπου (αν αυτός δεν ταυτίζεται με τον ιδιοκτήτη) ή τον διευθυντή συντάξεως. Αυτό δεν σημαίνει βέβαια ότι ο συντάκτης (του επιλήψιμου δημοσιεύματος), ο εκδότης (αν δεν είναι και ιδιοκτήτης του εντύπου) ή ο διευθυντής συντάξεως παύουν να ευθύνονται προς αποκατάσταση της περιουσιακής ζημίας ή της ηθικής βλάβης που έχει προκληθεί από επιλήψιμο δημοσίευμα, αλλά η ευθύνη τους θεμελιώνεται στις κοινές διατάξεις των άρθρων 57, 59, 914, 919, 920, 932 ΑΚ σε συνδυασμό με τα άρθρα 361 - 363 Π.Κ. Ως εκ τούτου ο β' εναγόμενος ως ιδιοκτήτης του εκδοτικού οίκου που προέβη στην έκδοση του βιβλίου του α' εναγομένου με τίτλο «ΛΥΤΡΩΣΗ» ευθύνεται αλληλεγγύως και

εις ολόκληρον για την ζημία, ηθική και ψυχολογική, που μου προκλήθηκε από την κυκλοφορία του εν λόγω βιβλίου λόγω του ψευδούς και πολλαπλά παραβιάζοντος την κείμενη νομοθεσία περιεχομένου του.

ΕΠΕΙΔΗ από τον συνδυασμό των διατάξεων των άρθρων 57, 59, 914, 932 ΑΚ και των άρθρων 361, 362, 363 και 367 ΠΚ συνάγεται ότι εκείνος του οποίου προσβάλλεται η προσωπικότητα : α) με τη διατύπωση γι' αυτόν, γραπτά ή προφορικά, λέξεων ή φράσεων που κατά την κοινή αντίληψη περιέχουν είτε αμφισβήτηση της ηθικής και κοινωνικής αξίας του, είτε περιφρόνηση για το πρόσωπό του από τον δράστη, ο οποίος γνωρίζει ότι με τέτοια οικειοθελή ενέργειά του προσβάλλεται η τιμή του άλλου και β) με ισχυρισμό ή διάδοση δυσφημιστικού γεγονότος, δηλαδή συμβάντος ή περιστατικού του παρόντος ή του παρελθόντος που υποπίπτει στις αισθήσεις και είναι δεκτικό αποδείξεως, το οποίο (δυσφημιστικό γεγονός) μπορεί να βλάψει την τιμή ή την υπόληψή του, δικαιούται, εκτός άλλων, και την καταδίκη του υπαίτιου της δυσφημιστικής διάδοσης ή του εξυβριστικού ισχυρισμού στην καταβολή χρηματικού ποσού προς ικανοποίηση της ηθικής βλάβης που υπέστη από την προσβολή. Όταν ο δράστης δεν γνώριζε το ψεύδος του γεγονότος που ισχυρίσθηκε ή διέδωσε ή είχε αμφιβολίες για αυτό, δεν στοιχειοθετείται μεν το έγκλημα της συκοφαντικής δυσφήμησης σε βάρος άλλου, παραμένει όμως ως έγκλημα η απλή δυσφήμιση, που προσβάλλει επίσης την προσωπικότητα του άλλου σε βαθμό μη ανεκτό από την έννομη τάξη (ΑΠ 271/2012 ΝΟΜΟΣ). **Τέτοιου είδους προσβολές μπορούν να προκληθούν και από δημοσίευμα στον τύπο ή από δηλώσεις σε ραδιοφωνική ή τηλεοπτική εκπομπή ή από αναρτήσεις στο διαδίκτυο (internet), μέσω ηλεκτρονικών ιστοσελίδων ή άλλων ιστοτόπων (όπως blogs), που λειτουργούν ως διεθνή μέσα διακίνησης πληροφοριών, με μεγάλη εμβέλεια δράσης, και μάλιστα παγκόσμια, και συνακόλουθα με αριθμό αποδεκτών όσων διά αυτών διαδίδονται, που μεγεθύνει την προβολή εκείνου που θίγεται από τη διάδοση συκοφαντικών, δυσφημιστικών ή εξυβριστικών ισχυρισμών ή την παραβίαση της ιδιωτικότητας του (ΕφΔωδ 220/2013 ΝΟΜΟΣ, ΕφΔωδ 36/2011 ΝΟΜΟΣ, ΕφΠειρ 680/2009 ΤΝΠ ΔΣΑ, ΕφΑΘ 8962/2006 ΝΟΜΟΣ).**

ΕΠΕΙΔΗ το μέγεθος της προσβολής στην τιμή, την υπόληψη μου, στην ίδια μου την προσωπικότητα και το κύρος, την ακεραιότητα μου ως ιερωμένου και στην αντίληψη που επικρατεί για το πρόσωπο μου στην Αγιοταφική Αδελφότητα δικαιούμαι ως εύλογη χρηματική ικανοποίηση λόγω ηθικής βλάβης : α) από τον α' και β' εναγόμενο αλληλεγγύως και εις ολόκληρο το ποσό των 100.000 € για την αποκατάσταση της ηθικής βλάβης που μου προκλήθηκε από την κατασυκοφάντηση και δυσφήμιση μου που προκλήθηκε από το βιβλίο του α' εναγομένου, β) από τον α' εναγόμενο το ποσό των 80.000 € για την χρηματική ικανοποίηση της ηθικής μου βλάβης που προήλθε από τους δυσφημιστικούς ισχυρισμούς του α' εναγόμενου στον λογαριασμό του στο μέσο κοινωνικής δικτύωσης Facebook και την ανάρτηση του εξόχως προσβλητικού βίντεο στον ιστότοπο Youtube με τίτλο Holy Fire-The truth, γ) από τον α' εναγόμενο το ποσό των 80.000 € για την άδικη σε βάρος μου πράξη της παραβίασης του απορρήτου των μεταξύ μας συνομιλιών και την μετέπειτα δημοσίευση και αλλοίωση του περιεχομένου τους, δ) από τον α' και β' εναγόμενο αλληλεγγύως και εις ολόκληρο το ποσό των 100.000 € για την προσβολή της προσωπικότητας μου μέσω της παραβίασης των προσωπικών μου δεδομένων κατ' άρθρο 23 Ν. 2472/1997 και της δημοσιοποίησης της εικόνας μου χωρίς καμία συγκατάθεση ή άλλη νόμιμη βάση για την πραγματοποίηση της εν λόγω δημοσίευσης τόσο στο βιβλίο με τίτλο «ΛΥΤΡΩΣΗ», ε) από τον α' εναγόμενο το ποσό των 80.000 € για την παραβίαση των προσωπικών μου δεδομένων και της ιδιωτικότητας μου μέσω της δημοσίευσης του βίντεο με τίτλο Holy Fire - The Truth στον ιστότοπο Youtube και την συνεχή αναδημοσίευση του από τον προσωπικό του λογαριασμό στο Facebook.

ΕΠΕΙΔΗ η παρούσα αγωγή μου είναι ουσιαστικά βάσιμη και αληθής και πρόκειται να αποδειχθεί με έγγραφα, μάρτυρες και κάθε άλλο επιτρεπόμενο αποδεικτικό μέσο, εισάγεται δε αρμοδίως ενώπιον του Δικαστηρίου σας,

ΕΠΕΙΔΗ ρητά δηλώνω ότι η αποκατάσταση της τιμής και της υπόληψής μου είναι για μένα ζήτημα πρωτίστως και εξόχως ηθικό και ακόμη ότι το όποιο ποσό επιδικαστεί εν τέλει ως αποζημίωση θα χρησιμοποιηθεί για την ενίσχυση των ανακαινιστικών εργασιών του Παναγίου Τάφου.

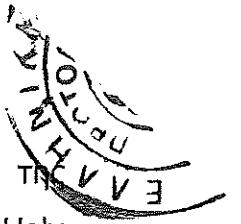
ΕΠΕΙΔΗ έχει προκαταβληθεί η αμοιβή του πληρεξουσίου μου δικηγόρου δυνάμει του υπ' αριθ. A571099 γραμματίου προείσπραξης ΔΣΘ.

ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΛΟΓΟΥΣ ΑΥΤΟΥΣ

και όσους προσθέσω κατά την συζήτηση της παρούσας με τις προτάσεις μου και με ρητή επιφύλαξη κάθε νομίμου δικαιώματός μου

ΑΙΤΟΥΜΑΙ

1. Να γίνει δεκτή η παρούσα αγωγή μου στο σύνολό της.
2. Να καταδικαστούν οι εναγόμενοι σε καταβολή εύλογης χρηματική ικανοποίηση λόγω ηθικής βλάβης και συγκεκριμένα : α) από τον α' και β' εναγόμενο αλληλεγγύως και εις ολόκληρο το ποσό των 100.000 € για την αποκατάσταση της ηθικής βλάβης που μου προκλήθηκε από την κατασυκοφάντηση και δυσφήμιση μου που προκλήθηκε από το βιβλίο του α' εναγομένου, β) από τον α' εναγόμενο το ποσό των 80.000 € για την χρηματική ικανοποίηση της ηθικής μου βλάβης που προήλθε από τους δυσφημιστικούς ισχυρισμούς του α' εναγόμενου στον λογαριασμό του στο μέσο κοινωνικής δικτύωσης Facebook και την ανάρτηση του εξόχως προσβλητικού βίντεο στον ιστότοπο Youtube με τίτλο Holy Fire-The truth, γ) από τον α' εναγόμενο το ποσό των 80.000 € για την άδικη σε βάρος μου πράξη της παραβίασης του απορρήτου των μεταξύ μας συνομιλιών και την μετέπειτα δημοσίευση και αλλοίωση του περιεχομένου τους, δ) από τον α' και β' εναγόμενο αλληλεγγύως και εις ολόκληρο το ποσό των 100.000 € για την προσβολή της προσωπικότητας μου μέσω της παραβίασης των προσωπικών μου δεδομένων κατ' άρθρο 23 Ν. 2472/1997 και της δημοσιοποίησης της εικόνας μου χωρίς καμία συγκατάθεση ή άλλη νόμιμη βάση για την πραγματοποίηση της εν λόγω δημοσίευσης τόσο στο βιβλίο με τίτλο «ΛΥΤΡΩΣΗ», ε) από τον α' εναγόμενο το ποσό των 80.000 €

για την παραβίαση των προσωπικών μου δεδομένων και της ιδιωτικότητας μου μέσω της δημοσίευσης του βίντεο με τίτλο *Holy Fire-The Truth* στον ιστότοπο *Youtube* και την συνεχή αναδημοσίευση του από τον προσωπικό του λογαριασμό στο *Facebook*, με τον νόμιμο τόκο από την επίδοση της αγωγής μέχρι και την ολοσχερή εξόφληση.

3. Να προβεί ο α' εναγόμενος σε αφαίρεση του επίμαχου βίντεο από την σελίδα διαμοιρασμού βίντεο *Youtube*, στον διαδικτυακό σύνδεσμο www.youtube.com/watch?v=8FDpyvW09oE, που ο ίδιος ανήρτησε, και στην αφαίρεση του εν λόγω συνδέσμου από τον προσωπικό του λογαριασμό στο *Facebook*.
4. Να απαγορευθεί στους εναγομένους η προσβολή στο μέλλον της τιμής και υπολήψεως και της προσωπικότητας μου εν γένει διά δημοσιευμάτων αναλόγου περιεχομένου σε οποιοδήποτε έντυπο ή ηλεκτρονικό μέσο, με απειλή χρηματικής ποινής 5.000,00 Ευρώ για κάθε προσβολή.
5. Να υποχρεωθούν οι α' και β' εναγόμενοι να προβούν στην άρση της προσβολής που προκάλεσαν, δημοσιεύοντας σε πανελλαδικής κυκλοφορίας εφημερίδα και στο διαδίκτυο, αλλά και σε όλα τα μέσα κοινωνικής τους δικτύωσης, και στην ιστοσελίδα *Ellinika Hoaxes* ιδιοκτησίας του α' εναγομένου, αποκαταστατικό κείμενο, διευκρινίζοντας ότι οι εν λόγω ισχυρισμοί του α' εναγομένου ήταν ανακριβείς και ψευδείς και ότι δεν είχε καμία συγκατάθεση για τη δημοσιοποίηση οποιουδήποτε διαλόγου ή εικόνας, και το ήδη δημοσιευθέν υλικό αποτελεί προϊόν υποκλοπής εκ μέρους του α' εναγομένου.
6. Να απειληθεί κατά των αντιδίκων χρηματική ποινή πέντε χιλιάδων (5.000,00) ευρώ για κάθε ημέρα καθυστέρησης της δημοσίευσης - γνωστοποίησης της απόφασης.
7. Να παραλείπει ο α' εναγόμενος τη συνέχιση προσβολής της προσωπικότητάς μου με απαγγελία απειλής χρηματικής ποινής

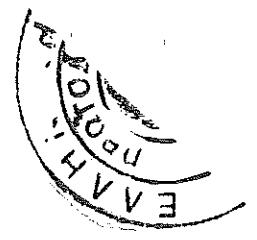

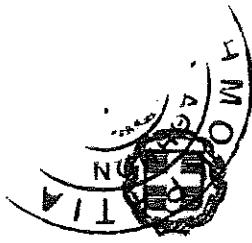
600,00 ευρώ και προσωπικής κράτησης ενός μηνός για κάθε ημέρα συνέχισης της παραβίασης.

8. Να κηρυχθεί η απόφαση προσωρινώς εκτελεστή.
9. Να καταδικασθούν οι αντίδικοι στο σύνολο της δικαστικής μου δαπάνης και στην αμοιβή του πληρεξουσίου μου δικηγόρου.

Ο Πληρεξούσιος Δικηγόρος

ΧΡΗΣΤΟΣ ΑΠΟΣΤΟΛΙΔΗΣ
ΔΙΚΗΓΟΡΟΣ Παρ' Αρείω Πάγω (ΑΜ ΔΣΘ 6444)
Μοναστηρίου αρ. 9, ΤΚ 54627 Θεσσαλονίκη
Τηλ. 2310 539918, 6932214213
ΑΦΜ 064079206, Δ.Ο.Υ Α' Θεσσαλονίκης
e-mail : apostolidis2006@yahoo.gr

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ

ΠΡΩΤΟΔΙΚΕΙΟ ΑΘΗΝΩΝ

ΕΚΘΕΣΗ ΚΑΤΑΘΕΣΗΣ ΔΙΚΟΓΡΑΦΟΥ

Είδος Δικογράφου: ΑΓΩΓΗ

Γενικός Αριθμός Κατάθεσης: 70160/2019

Ειδικός Αριθμός Κατάθεσης: 2180/2019

Διαδικασία: ΝΕΑ ΤΑΚΤΙΚΗ ΠΟΛΥΜΕΛΟΥΣ

Αντικείμενο: ΕΝΟΧΙΚΟ

Στο ΠΡΩΤΟΔΙΚΕΙΟ ΑΘΗΝΩΝ σήμερα την 01-08-2019 ημέρα Πέμπτη και ώρα 08:24 εμφανίσθηκε στη Γραμματεία ο/η ο δικηγόρος/οι ΤΖΟΛΟΥ ΙΩΑΝΝΑ με ΑΜ: 037015 του Δ.Σ. ΑΘΗΝΩΝ με Α.Φ.Μ. 154819731 και κατέθεσε/αν το παραπάνω δικόγραφο.

Για την παραπάνω πράξη συντάχθηκε η έκθεση αυτή που υπογράφεται νόμιμα.

Ο/Η Καταθέσας

Ο/Η Γραμματέας

ΤΖΟΛΟΥ ΙΩΑΝΝΑ

ΚΑΡΚΑΝΗ ΑΝΔΡΙΑΝΝΗ

Η προθεσμία κατάθεσης των προτάσεων, για τους διαδίκους είναι εκατό (100) ημέρες από την κατάθεση της αγωγής.

Η παραπάνω προθεσμία παρατείνεται κατά τριάντα (30) ημέρες για όλους τους διαδίκους αν ο εναγόμενος ή κάποιος από τους ομοδίκους του διαμένει στο εξωτερικό ή είναι αγνώστου διαμονής. Επισημαίνεται ότι εκπρόθεσμες προτάσεις δεν λαμβάνονται υπόψη. Μέσα στην ίδια προθεσμία κατατίθεται και το αποδεικτικό επίδοσης της αγωγής.

ΑΚΡΙΒΕΣ ΑΝΤΙΓΡΑΦΟ

ΑΘΗΝΑ 01-08-2019

Με τη ρητή επιφύλαξη κάθε νομίμου δικαιώματός μου, αρμόδιος δικαστικός επιμελητής παραγγέλλεται να επιδώσει νόμιμα και εμπρόθεσμα την παρούσα προς τον Αλικάκο Δημήτριο του Γεωργίου, δημοσιογράφο, κάτοχο του δελτίου αστυνομικής ταυτότητας με αριθμό Σ166496 και ΑΦΜ 044481870, κατοίκου Χολαργού Αθηνών, οδός Βουτσινά 98, προς γνώση αυτού και για τις νόμιμες συνέπειες.

Δικηγόρος

Αθήνα ...5./08/2019

Ο πληρεξούσιος δικηγόρος

ΑΡΙΣΤΕΙΔΗΣ Γ. ΑΣΚΗΤΗΣ
ΔΙΚΗΓΟΡΟΣ ΠΑΡ' ΕΦΕΤΑΙΣ
(Α.Μ. Δ.Σ.Θ. 11294) / ΜΑΞΙΛΗΜΟΣΙΟΥ ΔΙΚΑΙΟΥ
26ης ΟΚΤΩΒΡΙΟΥ 22 - Τ.Κ. 546 27
ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗ ΤΗΛ. 2313 067611
ΑΦΜ: 137334140 - ΔΟΥ: Α' ΘΕΣ/ΝΙΚΗΣ
e-mail: askitisaristeidis@gmail.com

